

I Palungo a Surat ni Pablo ha Manahod a hidi a Taga Korinto

I Nekaesa a Surat ni Pablo ha Manmanahod a Taga Korinto

1 ¹Hikan ni Pablo a inayagen ni Jesu Kristu a magbalin a esa a apostol a paangayan na. Ket pinaangay naak a kona ha pagayatan na Dios. Ket atoy bila ihe ni Sostenes, a kabsat tam gipu ha panahod tam. ²Niyaen, magsurat kami ha nikam a manmanahod ha Dios ken maghen ha ili a Korinto. Para ha nikam a napagbalin a tototalay na Dios gipu ha pinakipagisesa moy ha ni Jesu Kristu. Ta pinili na kam na Dios, a inbukod na kam a kona ha nadosan a kukua na, pati i ngamin a sabasabali a manmanahod ha Hapo tam a ni Jesu Kristu, ha maski nu hadya a lugar.

³Atoy mina ha nikam i kagbi ken kinatalna a iyatad Nama tam a Dios ken Hapo tam a Jesu Kristu.

⁴Kanayon a magyamanak ha Dios gipu ha nikam. Ta kinagbiyan nakam gipu ha ni Jesu Kristu. ⁵Ket ha pinnakipagisesa moy ha ni Kristu, neyatad ha nikam i ngamin a naespirituan a kinabaknang. Ta atoy ha nikam i kinasirib na Dios ken i pinnakabalin na a mangipakatandi ha kinasirib na aye.

⁶Magyamanak, ta pinumigsa ken sistego a tahod i pagituldo moy megipu ha ni Kristu, a intoldu mi ha nikam. ⁷Isu, awan kam makurangan ha maski nu anya a pinakabalin na Dios, a atoy ha nikam gipu ha kagbi na, bayat na pinaguray moy ha pagsoli na Hapo tam a Jesu Kristu. ⁸Ket daponan nakam hanggan ha panungpalan, penu awan ha pakahukoman moy nokkan ha pagdemat na a maghukom. ⁹Mapagtalkan i Dios ha kona hito, ta hikuna i nangpili ha nikam a makiagum ha Anak na, a ni Jesu Kristu a Hapo tam.

I Pakitabbegan di ha Korinto

¹⁰Kakabsat ko, magagedak ha nikam gipu ha turay ko a nagipu ha Hapo tam a Jesu Kristu. Magisesa kam mina ha panahod moy ken nakam

moy, ken panggep moy. Ket awan kam mina masina-sina. ¹¹Ipeta ko iday kakabsat, ta nabaheta ko ha agagum ni Kloe a makipagtabbeg kam, konna kan. ¹²Ha pagkatandi ko, atoy ha nikam i kappal a magkagi, a “Sakop kami ni Pablo.” Ket atoy bila i kappal a magkagi, a “Sakop kami ni Apolos.” Ket atoy bila i magkagi, a “Sakop kami ni Pedro.” Ket atoy pala i magkagi, a “Sakop kami ni Kristu.” ¹³Madukas iday! Nasina-sina dod i baggi ni Kristu? Onu natay dod ni Pablo ha kudos gipu ha nikam? Onu nabinyagan kam dod a kona ha pagtiplad na panahod moy ha ni Pablo? Madi agay! ¹⁴Magyamanak, ta awan ha nikam i bininyagan ko, malaksid di Krispo ken Gayo. ¹⁵Isu, awan ha makepeta a bininyagan ko hidi, a kona ha sakopan ko hidi. ¹⁶(Oni, naleptanan ko di Esteban ken pamiliya na, a bininyagan ko idi. Awan ko manakam nu atoy pala i sabali a bininyagan ko.) ¹⁷Ta awan naak pinaangay ni Kristu a magbinyag ha totolay, nu awan penu ipakatandi ko i Mappiya a Baheta. Ket ha pagpakatandi ko, awan ko mina usaran i kinasirib na totolay. Ta nu usaran ko i bukod ko a kinasirib, onu inaamakan a balikas, bakkan a kinatahod megipu ha katay ni Kristu i magpatahod ha nidi, nu awan i pinnakabalin na tolay a magbalikas. Ket awan ha pakesalakanan di ha iday.

I Pinnakabalin ken Sirib na Dios

¹⁸Ha dagenday a magmadi ha pakesalakan, kagin di a madukas i pagkagiyan mi aye, megipu ha katay ni Jesus ha kudos. Ngem ha nikitam a mesalakan, kona ha maenta tam i pinnakabalin na Dios gipu ha ide a kudos. ¹⁹Ket kona ha nesurat ha Libro na Dios, a “Dadaelan ko i sirib na mapangas a hidi a mamasirib kan. Ket ipatahod ko a sileng la i ngamin a pagkatandi di,” kon na Dios. ²⁰Isu, niyaen, anya dod i serbi na mamasirib a hidi? Awan dan ha serbi ha ngamin a pinagadal di! Ket awan ha balle ha ngamin a pakitabbegan di. Ta inpatahod na Dios a madukas i kinasirib na totolay. ²¹Ket ha kinasirib na Dios, ginimet na a awan a mabalin ha tolay a makatandiyang di i Dios gipu ha bukod di a sirib. Ket ninakam na Dios a isalakan na i ngamin a manmanahod gipu ha ginimet ni Kristu ha kudos. Iday i ibaheta mi. Ket iday i pagkagiyan di ha “madukas.”

²²Ha Judjudiyo, kayat di a maenta i kaddat a mangpatohod mina ha nidi. Ha Griego a hidi, madiyan di a manahod nu awan a umuseg i Baheta na Dios ha bukod di a kinasirib. ²³Ngem ha nikami, magibaheta kami megipu ha Kristu a natay ha kudos. Niyaen, ha relihiyon na Judio, awan a mabalin a matay i Kristu ha kudos. Isu i gipu na a tallekoda di ni Jesu Kristu. Ket ha Griego a hidi, madukas la i pagibaheta mi aye. ²⁴Ngem ha ngamin a pinili na Dios a manahod, maski nu Judio, onu bakkan a Judio, tahoda di ide a Baheta. Ta makatandiyang di i pinnakabalin na Dios ken sirib na gipu ha ni Kristu. ²⁵Ha mapangas a

hidi, kagin di a madukas i ginimet na Dios ha katay ni Kristu. Ngem mas malaing ito ngem ha kinalaing na totolay. Kagin na totolay a malupoy i Anak na Dios, nu matay hikuna ha kudos. Ngem gipu ha katay na, nepatahod dan a dakdakkal i pinnakabalin na ngem ha pinnakabalin na totolay.

²⁶Niyaen, kakabsat, nakaman moy mina i kasasaad moy idi nangrugi kam a manahod. Ta inayagen nakam na Dios, maski nu madibbi i kasasaad moy. Ket tagesa la ha nikam i malaing, onu mabaknang, onu matangkay, ayun ha pagrukoden na totolay. ²⁷Ngem pinili na Dios i madagel kan a hidi, penu dumemat i oras, ket masaniki mina i malaing kan a hidi. Ha pagrukoden na totolay, makapoy i pinili na Dios a sakopan na. Ngem pinili na idagenday, penu masaniki i mannakabalin a hidi. ²⁸Pinili na Dios i madibbi a totolay, ken nasanikyan a hidi, ken napabiyon a hidi, penu mepaenta na a awan ha balle ha ngamin a kasorhan na totolay. ²⁹Ket gipu ta kona hito, awan ha magpangas ha saguppang na Dios.

³⁰Niyaen, ha nikitam, pinagisesa na kitam na Dios ha ni Jesus Kristu. Ket gipu ha nikuna, atoy kitam ha kinalaing. Gipu ha ni Jesus Kristu, mapalinteg kitam ha Dios, ken mapagbalin kitam a nadiyosan a totolay na, gipu ta sinaka na kitam ha liwaliwat tam. ³¹Isu, kona ha nesurat ha Libro na Dios, a “Awan moy padayawan i baggi moy, nu awan i ginimet na Dios i dayawan moy.”

I Pagitoldu ni Pablo

2 ¹Kakabsat, idi inumangayak ha nikam, inpakatandi ko i pagitoldu na Dios. Ngem awan ko inusar i madisalad a balikas, onu bukod ko a kinalaing. ²Ta ninakam ko a awan ha sabali a itoldu ko ha nikam nu awan ni Jesu Kristu, ken i pinnakelansa na ha kudos. ³Idi sinumaggupangak ha nikam, i naenta moy ha nikan i kinasaniki ko. Tahod a nagyagyagak gipu ha buribur ko. Ta katandi ko a malupoy i baggi ko ken nakam ko. ⁴Ket ha ngamin a pinagitoldu ko ken pinagikasaba ko, awan ko inusar i madisalad a kagi, onu malaing a pagbalikas, nu awan a nepaenta i pinnakabalin na Espiritu na Dios. Ket hikuna i nagpatahod ha nikam ha pagitoldu ko. ⁵Kona hito i ginimet ko penu bakkan mina a kinalaing na tolay i magpatahod ha nikam ha ni Jesu Kristu, nu awan i pinnakabalin na Dios.

I Kinasirib na Dios

⁶Niyaen, atoy numan i madisalad a kagi. Ket usaran ko ito nu pagkagiyon ko i kinasirib na Dios ha manmanahod a peturayan ha Espiritu na Dios. Ngem bakkan i kinasirib aye ha kinasirib na totolay, maski nu kinasirib na magtuturay. Ta lumipas nokkan i kinasirib na

magturay a hidi, a kona ha lumipas bila i kinaturay di. ⁷Imbes na, i kinasirib a pagkagiyan ko aye i kinasirib na Dios, a pinanggep na idi nu panyan na kitam sakopan, penu makipagisesa kitam ha nikuna ha magnanayon. Pinanggep na ito, maski idi palungo a pinarsua na i lutak. Ket kona ha nalimid i panggep na aye, ta awan nakatandiyon na totolay i panggep na. ⁸Ha denday a totolay a magtuturay, awan di nakatandiyon i madisalad a panggep na Dios aye. Ta nu nakatandiyon di mina, awan di mina inlansa ha kudos i Hapo tam, a Hapo na ngamin a inaamakan. ⁹Ngem nagimet ito, a kona ha nesurat ha Libro na Dios, a “Atoy i insagana na Dios para ha ngamin a magayat ha nikuna. Ket ha ide a insagana na, awan pala ha nakaenta, onu nakabaheta, onu magnakam ha ide. Ngem ide paman i gimetan na Dios para ha ngamin a magayat ha nikuna.” ¹⁰Idi palungo, awan na Dios inpakatandi ide a insangana na para ha totolay. Ngem niyaen, inpakatandi na ito gipu ha Espiritu na Dios, a pinaangay na ha nikitam. Ha ide a Espiritu na Dios, katandi na i ngamin a bagbagay, pati i madisalad a panggep na Dios. ¹¹Halimbawa: Ha totolay, awan ha makatandi ha nakam na sabali a hidi. I makatandiyon la na totolay i sadili di a nakam. Ket kona bila hito ha pagkatandi na totolay ha Dios; awan ha makatandi ha nakam na, malaksid i Espiritu na a mismo.

¹²Niyaen, nagiwat tam ide a Espiritu na Dios a pinaangay na penu makatandiyon tam i ngamin a iyatad na ha nikitam gipu ha kagbi na. Ket sabali i kinasirib na ha kinasirib na totolay. ¹³Isu i gipu na ha ngamin a pinagitoldu mi ha dende a bagay a naespirituan, usaran mi i kakkagi a maggipu ha Espiritu na Dios. Awan mi usaran i kakkagi a maggipu ha kinasirib na totolay. Ta ipakatandi mi i naespirituan a bagbagay ha totolay a peturayan ha Espiritu na Dios. ¹⁴Ha totolay a awan peturayan ha Espiritu na Dios, awan di magiwat i iyatad na. Ta awan di ito a makatandiyon. Ket awan di balliyan. Ta kagin di a madukas i ngamin a sagsagut na Dios. Pulos, awan ha makatandi ha sagsagut na Dios malaksid nu maghen ha nidi i Espiritu na Dios. ¹⁵Ha totolay a peturayan ha Espiritu na Dios, makatandiyon di i balle na ngamin a bagbagay, nu mappiya onu madukas i serserbi na. Ngem ha sabali a hidi a magmadi ha Espiritu na Dios, awan di makatandiyon i totolay a peturayan ha Dios. ¹⁶Isu i gipu na a awan na kitam makatandiyon na sabali a hidi, gipu ta atoy ha nikitam i nakam ni Kristu. Ket kona ha nesurat ha Libro na Dios, a “Awan ha tolay a makatandi ha nakam na Dios. Ken awan ha maketoldu ha nikuna.”

Magpatakng Kitam Ha Pondasyon A Ni Kristu

3 ¹Kakabsat, idi naghentak ha nikam, awan a mabalin a magitolduak ha nikam a kona ha peturayan a hidi ha Espiritu na Dios. Ta kona

ha bigu kam pala a manahod ha ni Kristu, ket kona ha annak kam pala. Isu i gipu na a madibbew i kakkagi ko, a kona nu tolduan ko i peturayan pala ha alegid a ugali. ²Ket madibbew i pagitoldu ko ha nikam, a kona ha annak kam pala, ket kona ha inpainum ko ha nikam i gatas, ta awan moy kaya i maigat a kanan. Ket maski hanggan niyaen, awan moy kaya a makatandiyen i madisalad a pagitoldu, ³ta usigan moy pala i alegid a ugali moy. Ket atoy pala i kappal ha nikam a sumeni. Ket atoy bila i kappal a makitabbegan. Ket gipu ta kona hito, nepaenta dan a peturayan kam pala ha ugali na awan a hidi a manahod. ⁴Ha kappal ha nikam, ipeta di, “Sakopak ni Pablo.” Onu kappal, ipeta di, “Sakopak ni Apolos.” Ket gipu ha ide, nepaenta dan a magkalan i ugali moy aye ken ugali na awan a hidi a manahod. ⁵Maliwaliwat kam wade. Makatandiyen moy mina a awan ha kasabaliyan ha ni Apolos ken ni Pablo. Magkalan kami la a magserbi ha Apo Dios. Ket gipu ha tarabaho mi aye, neturong kam a manahod ha ni Jesu Kristu. I gimigimetan mi la i tarabaho a kona ha inyatad na Dios ha kada esa a tagabu na.

⁶Halimbawa: Ha biyang ko, kona ha nagmulaak ha bin-i, ta hikan i nangipeta ha tinahod moy. Ket ni Apolos i kona ha nagsibug, ta hikuna i nanginayon ha panahod moy. Ngem i Dios i mangpadakkal ha nikam, penu pumigpiga i panahod moy. ⁷Awan ha balle nu heya i nagmula, onu heya i nagsibug. I Dios i nangnangruna, gipu ta hikuna i mangpadakkal ha mulmula. ⁸Ha magmula ken ha magsibug, awan ha kasabaliyan di. Magkalan la hidi, a gunggunaan na hidi na Dios, ayun ha ginimet na kada esa. ⁹Ha nikami a magibaheta megipu ha ni Kristu, magdinagap kami a magserbi ha Dios. Ket hikam i pangiangayan na ha nikami, a kona nu hikam i talon a pagtarabahoan mi.

Ide bila i pangaregan ko ha nikam: Kona a hikam i bilay na Dios. ¹⁰Ket kona a hikan i esa a karpentero, a magtarabahoak ayun ha pinnakabalin a iyatad na Dios. Ket ginimet ko dan i kona ha pondasyon a pangpatakngan ha bilay. Niyaen, atoy bila i sabali a hidi a kona ha karpentero a magpatakngan bila ha dibbew na pondasyon aye. Mabalin ito, basta magingat i kada esa a magpatakngan ha ide a pondasyon. ¹¹Ta indatton na Dios ni Jesu Kristu a kona ha isesa a pondasyon. Ket awan a mabalin a magimet i sabali a pondasyon a pagpatakngan ha bilay na Dios aye.

¹²Niyaen, kona ha atoy i sabasabali a aruwatan a usaran na magpatakngan a hidi ha ide a pondasyon. Ha pangaregan ko aye i kayat ko kagiyan i sabasabali a pagitoldu di. Mappiya i kappal, ket kona ha balitok, onu pirak, onu mangina a bitu-bitu, ta malagda idento. Ngem madukas la i sabali a pagitoldu, ket kona ha kayo, onu tikkal, onu root. Ta sigida la hidi a matutod. ¹³Ket nokkan, ha Pamalak a Paghukom ni Kristu, mepaenta i pagitoldu na kada tolay, nu mappiya onu madukas i

pinagpataknag na ha pondasyon na a ni Jesu Kristu. Ta kona ha padasen ni Kristu i tarabaho na kada tolay ha gangatan. ¹⁴Nu mappiya i ginimet na, a kona ha balitok, onu pirak onu mangina a bitu-bitu, malagda ito ha gangatan ni Kristu. Ket magunggunaan iday a tolay. ¹⁵Ngem nu madukas i pinataknag na ha pondasyon aye, a kona nu inusar na i nalbag a kayo, onu tikkal, onu root, matutod la ito ha gangatan. Ket lompas bila i gungguna na tarabaho na. Maski nu mesalakan hikuna, ngem kona ha tolay a bumuyot ha bilay a matutod. Ta magbiyag hikuna, ngem natutod i ngamin a kukua na. ¹⁶Awan moy mina maleptanan a hikam man i bilay na Dios, a hikam i paghenan na Espiritu na Dios. ¹⁷Parusaan na Dios i maski nu heya a magpaduksan ha bilay na Dios, gipu ha madi a pinagpataknag na ha pondasyon na a ni Kristu. Ta inbukod na Dios i bilay na, penu madiyosan mina. Ket hikam man i bilay na Dios.

¹⁸Awan moy allilawan i baggi moy. Nu atoy kan ha nikam i masirib, ayun ha pagibilang na tolay, magpabiyang mina hikuna ha bukod na a kinasirib penu makatandiyang na i kinasirib na Dios. Maski nu managenan hikuna nokkan a “Madagel,” mas mappiya ito ngem ha bukod na a kinasirib. ¹⁹Gipu ta, ha pagibilang na Dios, awan ha balle ha kinasirib na toloy. Ket kona ha nesurat ha Libro na Dios, “I pakadadailan na Dios ha mapangas a hidi i bukod di a kinasirib.” ²⁰Ket nesurat bila, a “Katandi na Dios i pagnakanakam na masirib kan a hidi, ket awan ha serserbe ha iday.” ²¹Isu, bakkan mina a pagsakop moy ha tolay i pagpangas moy, onu namnamaan moy, nu awan i Dios a mangiyatad ha ngamin a kasapulan moy. ²²Pati hikami ni Apolos, ni Pedro ken ni Pablo. Magkalan kami, a pinaangay na kami na Dios penu magdagap ha nikam. Ket iyatad na Dios ha nikam i maski nu anya a mangina ha ide a lutak. Iyatad na ha nikam i biyag ken pangabak moy ha katay, pati i ngamin a magimet ha nikam ha niyaen a tiyempo ken ha tiyempo a kasaguppangan. Ha ngamin a dende, sakop hidi na Dios a mangiyatad ha nikam ha ngamin a kasapulan moy. ²³Ket sakop kam ni Kristu, ket sakop bila ni Kristu na Dios. Oni ay!

I Pinagserbi na Lallalaki a Pinaangay na Dios

4 ¹Isu, ha nikami, ibilang moy kami mina a tagabu ni Kristu. Intalak na ha nikami i pagitoldu na Dios a awan nakatandiyang na toloy idi palungo. ²Niyaen, ha esa a tagabu, masapul a mapagtalkan hikuna a magtongpal ha Hapo na. ³Isu, anya wade ha nikan? Mapagtalkanak, onu awan? Apo Dios la i makatandi ha iday. Awan ha balle ha nikan nu hukoman moy i tarabaho ko, onu mahukomanak na sabali a hidi. Ta maski ha nikan, awan ko bila mepeta nu tahod onu madi i tarabaho ko. ⁴Nadalus i nakam ko. Ngem bakkan a iday i mangpatahod a awanak a pulos a nakaliwat ha tarabaho ko aye. I Apo Dios la i makatandi ha tarabaho ko, nu mappiya ito onu madukas.

⁵Isu, hikam a taga Korinto, awan kamon manghukom ha tarabaho na esa a tagabu na Dios. Dumemat nokkan ni Kristu a manghukom ha ngamin a totolay. Hikuna i mangipaenta ha palimed di ken madisalat a panggep di. Ket ha tiyempo a ito, magiwat na kada esa i pammadayaw a maggipu ha Dios, ayun ha ginimet na. ⁶Kakabsat, ha ngamin a ide a pagkagiyan ko, inusar ko a pangaregan i kasasaad mi ni Apolos, penu katandiyang moy a maggimet ha mappiya ayun ha nesurat ha Libro na Dios. Ket awan mina ha idumduma moy, a pagpangasan moy ha esa a maestro ken paglimadan moy ha sabali. ⁷Apay a mapangas kam, a patangkayan moy i baggi moy? Awan dod a Dios i nangiyatad ha ngamin a atoy ha nikam? Isu, nu nagiwat moy i sagut na Dios ha nikam, apay a magpasindayag kam, a kona ha naalap moy gipu ha bukod moy a pinaggimet?

⁸Ha nakanakam moy, atoy dan ha nikam i ngamin a kasapulan moy. Ket kagin moy a nagiwat moy dan i ngamin a iyatad na Dios ha totolay. Kagin moy a nagbalin kam a hari ha paghariyan na Dios, maski nu awan a kona hay i napadas mi. Ha kayat ko, tahod mina i nakaman moy, penu makipaghari kami bila nikam. ⁹Ta marigatan i biyag mi a lallalaki a pinaangay na Dios. Ha nakam ko, kona ha kayat na Dios a padibbiyan na kami, hanggan mas madibbi ngem ha ngamin a sabali a tolay. Kona ha balud kami, a dandani dan a mapapatay ha sentro na ili. Ket buyaan na ito na ngamin a totolay, pati i anghel a hidi. ¹⁰Madagel kami kan gipu ha pagitoldu mi megipu ha ni Kristu. Ngem hikam kan i malaing ha pagkatandi moy ha ni Kristu, konna kan. Nalupoy kan i pinnakabalin mi, ngem hikam kan i mannakabalin unay. Ket padayawan di kam, ngem pasanikyan di kami. ¹¹Maski niyaen, ket kanayon kami magattam ha alap ken uwaw. Kurang i tennon mi. Ha linakalakad mi, nadanog kami, ket awan ha bilay mi. ¹²Magtarabaho kami ha madaggi ha ngamin a pagbiyag mi. Nu maulew kami, ikararagan mi i nagulew. Nu malokoan kami, attaman mi. ¹³Nu pasanikyan di kami, maanus i pagkagi mi ha nidi. Ha pagibilang na totolay, nagbalin kami a kona ha basura ken maromsa. Ket maski hanggan ha niyaen, awan kan ha balle na biyag mi.

¹⁴Niyaen, awan ko ide insurat a pangpasaniki ha nikam, nu awan a kayat ko a pangbalakad ha nikam. Ta ibilang takam a annak ko a ayayatan ko. ¹⁵Ket maski nu atoy i makpal a magbalakad ha nikam megipu ha panahod moy ha ni Kristu, atoy la i esa a nagbalin a kona ha hama moy. Ket hikan i nagbalin a kona ha hama moy, idi pinagibaheta ko ha nikam ha Mappiya a Baheta ni Kristu. ¹⁶Isu, agedan ko ha nikam a umaheg kam ha nikan. ¹⁷Ket niyaen, ide i gipu na a paangayan ko ha nikam ni Timoteo. Ide a Timoteo i ayayatan ko a kona ha anak ko, ket mapagtalkan hikuna ha panahod tam. Ipanakam na ha nikam nu panya i pinaguseg ko ha ni Kristu, ket kona ha itoldu ko ha kapikapilya ha ngamin a sabasabali a lugar.

¹⁸Atoy i kappal ha nikam a mapangas. Ket kagin di a mantengak a umangay ha nikam. ¹⁹Ngem nu ipalubos na Dios, umangayak ha nikam ha sigida. Ket hikan a mismo i mangenta nu anya i kabaelan na mapangas a hidi; nu tahod i gimigimetan di, onu kakkagi la i paglaingan di. ²⁰Ta nu magpasakop kitam ha Dios talaga, mepaenta i paghariyan na gipu ha pinnakabalin na ha nikitam, ket bakkan a gipu ha kakkagi la. ²¹Niyaen, anya i kaykayat moy? Makiingalak mina ha nikam, onu maanusak mina ha pagdemat ko? Nu umusoseg kam ha pagitoldu ko, mapadas moy i dakkal a pinagayat ko ha nikam.

I Pagpawasto Ha Maggimet Ha Madukas

5 ¹Niyaen, nabahetaan ko a atoy i kappal ha nikam a maggimet ha madukas. Ta atoy kan ha nikam i makikamegos a hidi. Ket madukas unay ide a pakikamegos di. Maski ha awan a hidi a makidiyos, maneg ide a kalase na liwat, a atoy kan ha nikam i esa a lalaki a makikamegos ha siuman na. ²Apay a mapangas kam pala? Masapul a magladingit kam mina. Ket masapul a palakadan moy iday a nakikamegos. ³Maski nu madiyoak ha nikam, hinukom ko dan iday a lalaki a nagdukas. Ket kona ha atoyak ha nikam, gipu ha turay ko a maghukom a nagipu ha ni Apo Jesus. ⁴Isu, nu makipaggimong kam, tongpalan moy ide a ibon ko ha nikam, ket kona ha atoyak ha nikam ha ihay. Gipu ha pinnakabalin na Hapo tam a Jesus a maghen ha nikitam, ⁵palakadan moy iday a lalaki ha paggimongan moy, a kona ha peturayan moy hikuna ha ni Satanas, penu parigatan na i lalaki heya. Ta mas mappiya nu madadael i mahagliwat a kinatolay na, penu mesalakan i angas na nokkan, ha Paghukom ni Apo Jesus ha totolay.

⁶Apay a mapangas kam? Awan mina a kona hito. Ta katandi moy dan ide a pagkakagi, a “Maski nu ballik la a liwat, dumakkal ito hanggan umalis ha ngamin a lebut na.” ⁷Niyaen, masapul a adiyosan moy i alegid a ugali moy a madukas, penu awan ha liwat ha nikam. Katandi ko dan a awan kam ha liwat, ket nebilang kam a mappiya. Ta newagah dan i pangadya ha liwaliwat na totolay, a newagah dan ni Kristu, ket kona ha karnero a patayen na Judjudiyo ha Piyesta na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay. ⁸Isu, ha nikitam, masapul a manakam tam i katay ni Kristu. Ket adiyosan tam i maingal a nakam tam ken madukas a ugali a pakadukasan na sabasabali a hidi. Ket nakaman tam ni Kristu ha tahod, penu tahod i panahod tam, ken nadalus kitam a tahod.

⁹Insurat ko ha nikam idi, ket inbalakad ko a awan kam makiagum ha makikamegos a hidi. ¹⁰Ngem bakkan a awan a hidi a makidiyos i pagkagiyan ko, nu awan i manmanahod a hidi a maggimet ha madukas. Ta siyempre, ha ngamin a awan a manahod, maggimet hidi ha madukas. Makikamegos hidi, magdammot hidi. Ha kappal, mahagtakaw hidi. Ha

kappal, magdayaw hidi ha didiyosen. Ket awan moy hidi malisiyan, ta atoy la ide a lutak a paghenan tam. Ket paghenan di bila hito. ¹¹Isu, i kayat ko kagiyang, a nu atoy i esa a manahod kan ha ni Jesus, ngem mahaggimet hikuna ha madukas, pabiyangan moy hikuna. Nu makikamegos hikuna, onu magdammot, onu magdayaw ha didiyosen, onu magulew hikuna ha kakalan na a tolay, onu mahagbartek, onu mahagtakaw hikuna, pabiyangan moy. Maski nu magkan, awan kam makipagkan ha esa a manahod a maggimet ha kona hay.

¹²⁻¹³Awan ha pakibiyang ko a manghukom ha tolay a awan a manahod. Awan la. I Apo Dios mala i manghukom ha nidi. Ngem masapul a pawastoan tam i agagum tam ha sakop tam a kapilya. Ta kona ha nesurat ha Libro na Dios, a “Palakadan moy ha grupo moy i madukas a tolay.”

Nu Atoy I Pangidaruman Moy Ha Kabsat Moy a Hidi

6 ¹Niyaen, megipu ha denday a problema ha kapilya moy, atoy kan i kappal ha nikam, ket makidinarum hidi. Ket kayat di a pahukom ha tolay a awan a manahod. Ngem madi ito! Imbes na, mappiya mina nu umangay hidi ha kakalan di a manahod ha ni Jesus, a panghukoman di mina. ²Ngem naleptanan moy wade a hikitam man a tolay na Dios i manghukom nokkan ha ngamin a sabasabali. Ta magagum kitam ha ni Kristu, a manghukom ha kassoli na. Isu, nu kona hito a hukoman moy nokkan i ngamin a sabali a tolay, mahukom moy mina idenday a ballik a bagbagay ha kapilya moy. ³Maski i anghel a hidi, hidi paman i hukoman tam nokkan. Niyaen, nu kona hito i turay tam ha ni Jesu Kristu, hikitam mina a mismo i magturay ha agagum tam a makidinarum. ⁴Isu, nu atoy ha nikam i makidinarum a hidi, apay a pahukom kam ha sabali a hidi a awan a manahod? ⁵Ikasaniki moy ide, anya? Awan dod ha maski esa ha nikam a makatandi a mangibalakad ha kakabsat na? ⁶Awan wade. Ta makidinarum i kamkameng na kapilya moy. Ket pahukom kam ha sabali a hidi a awan a manahod.

⁷Naabak kam dan. Nepaenta dan a kulang i panahod moy. Ta nu makidinarum kam, mepaenta dan a kurang i panahod moy. Apay a awan moy attaman i magliwat ha nikam? Apay a awan moy pakawanan i magsuitik ha nikam? ⁸Ngem hikam a mismo i magliniwat ken magsinuitik, ket iraman moy bila i mismo a kakabsat moy! ⁹Katandiyang moy mina a awan makasaddap ha Paghariyan na Dios i mahagliwat a hidi. Awan kam paallilaw. Awan sumaddap ha Paghariyan na Dios i makikamegos a hidi, onu magdayaw ha didiyosen, onu maggundaway ha sabali a kabanga, onu magariha ha kakalan na a lalaki onu kakalan na a babbey. ¹⁰Awan sumaddap i magtakaw a hidi onu magseni, onu mammartek, onu magulew ha agagum di, onu magtulisan a hidi. Pulos, awan hidi sumaddap ha Paghariyan na Dios. ¹¹Ket kona bila hito i

kappal ha nikam idi. Ngem niyaen, naugesan kam ha liwaliwat moy. Ket nebukod kam ha pagserbi na Apo Dios. Ket napalinteg kam ha saguppang na Dios, gipu ha Hapo tam a Jesu Kristu, ken gipu ha Espiritu na Dios.

Atoy I Pagserbe na Baggi Tam ket Paghenan mina Na Espiritu na Dios

¹²Niyaen, megipu ha kasorhan na baggi na tolay, baka atoy i magkagi, a “Mepalubos ha nikan i ngamin a kayat ko a gimetan, ta nadalusanak dan ha ngamin a liwat ko.” Ket tahod iday a kagi. Ngem awan a paghusayan i ngamin a pagayatan mo. Maski ha nikan, mabalin ko bila a ipeta a mepalubos ha nikan i maski nu anya a bagay. Ngem maski nu kona hito, awanak a patagabu ha maski nu anya a kinadukas. ¹³Niyaen, atoy bila i makitabbeg, a “Inyatad na Dios a pagiyalap tam, penu masor kitam a magkan. Ket pinarsua na i kanan a pagennaman tam.” Tahod iday a kagi. Ngem awan kitam mina madammot. Ket nanakaman tam mina a atoy nokkan i oras, ket paggimakan na Dios i biyag tam. Ha tiyempo a ito, awan ha serbi i kanan ken pagiyalap tam. Ket kona bila hito ha baggi tam. Ta bakkan a pinarsua na Dios i baggi tam a pangikamegos, nu awan a pangpadayaw ken pagserbi ha Apo Kristu. Pinarsua na i baggi tam a kona ha bukod na a kukua. Ket daponan na ito.

¹⁴Niyaen, awan a pinabiyag na manon na Dios ni Apo Kristu, nu awan bila a pabiyagan na kitam nokkan, gipu ha pinnakabalin na, a maghen kitam ha nikuna ha magnanayon. ¹⁵Nakaman moy mina a paset na baggi ni Kristu idagende a baggi tam. Isu, mepalubos dod ha nikan, nu isina ko i esa a paset na baggi ni Kristu, ket iagum ko ha baggi na madukas a babbey? Madi ito agay! ¹⁶Katandiyan moy mina a magbalin a isesa i baggi na mangibabbey ken madukas a babbey. Madinnang ito ha Libro na Dios. Ta nesurat dan, a “Magbalin a isesa a baggi i magkabanga.” ¹⁷Ngem ha maski nu heya a manahod ha ni Kristu, a mangikamang ha baggi ni Kristu, magbalin a isesa i angas na ken angas ni Apo Kristu.

¹⁸Isu, awan kam makikamegos. Adiyonan moy iday a liwat, ta delikado unay iday. Kagin moy a awan ha liwat a makadadail ha kinatolay. Ngem ipeta ko ha nikam, a dadailan mo i kinatolay mo a mismo, nu makikamegos ka. ¹⁹Awan moy wade makatandiyan a maghen ha baggi moy i Espiritu na Dios, a iyatad na Dios ha nikam. I baggi moy i templo na, a paghenan na Espiritu na Dios. Awan moy a kukua i baggi moy, nu awan a kukua na Dios. ²⁰Ta mangina i inggatang na ha nikam. Isu, usaran moy i baggi moy a pagdayaw ha Dios.

Megipu ha Magkabanga

7 ¹Niyaen, ide i tabbeg ko ha nikam megipu ha salodsod ha surat moy. Mappiya nu awan a mangabanga i lalaki. ²Ngem gipu ta makpal i makikamegos a hidi, mappiya bila nu atoy i kabanga ha kada lalaki

ken ha kada babbey, penu maadiyoan moy i pakikamegos. ³Ket iyatad na mina na lalaki i baggi na ha kabanga na. Ket iyatad bila na babbey i baggi na ha kabanga na. ⁴Ta bakkan a babbey i mangituray ha baggi na, nu awan i kabanga na. Ket kona bila hito ha lalaki. Bakkan a hikuna i mangituray ha baggi na, nu awan i kabanga na. ⁵Awan kam magkemot, malaksid nu nagboyboyan moy a awan kam magduhog, penu magisesa kam a magkararag. Ngem nu naubos dan idenday a pamalak, masapul manon a magduhog kam, penu awan na kam abakan ni Satanas ha sulisog na, gipu ta awan moy kaya iturayan i kasorhan na baggi moy. ⁶Ipet a ko ide ha nikam a kona ha pammalubos ha magkabanga. Awan a kona ha bon ko ha nikam. ⁷I kinatahod na, kaykayat ko a magbalin mina a kona ha nikan i ngamin a manmanahod, ta awan ko masapul i kabanga. Ngem katandi ko bila a sabasabali i pinnakabalin a iyatad na Dios ha toloy. Ha kappal, pabinnagan na hidi na Dios, ket awan di masapul a magkabanga. Ta sabasabali mala i kagbi na Dios ha nikitam. ⁸Niyaen, ide i ipeta ko ha nikam a awan ha kabanga, ken ha nikam a bilu. Mappiya nu umaheg kam ha nikan, a awan kam mangabanga. ⁹Ngem nu awan moy meturayan i kasorhan na baggi moy, magkabanga kam mina. Oni, mas mappiya nu magkabanga, ngem nu marigatan kam gipu ha kasorhan na baggi moy.

¹⁰Niyaen, ide i bon ko ha nikam a kekkabanga. Ket bakkan a naggipu ha nikan, nu awan a naggipu ha Dios i kagi ko aye. Awan mina sumina i babbey ha kabanga na. ¹¹Ngem nu sumina hikuna, masapul a awan manon hikuna magkabanga. Magbiyag mina hikuna a magisesa, onu sumoli ha kabanga na. Ket kona bila hito ha lalaki; awan na mina isina i kabanga na.

¹²⁻¹³Niyaen, ha nikam a kekkabanga a awan a manahod ha Hapo tam, atoy i ipeta ko ha nikam. (Hikan i magkagi ha ide. Bakkan a bon na Apo Dios.) Nu atoy i kabanga mo a awan manahod, ngem kayat na pala a makiagum ha nikaw, awan mo hikuna palakadan. ¹⁴Ta nebukod hikuna ha kagbi na Dios gipu ha pakipagisesa na ha kabanga na a manahod. Nu awan a tahod ito, magkalan mina i annak di ha annak na awan a hidi a manahod. Ngem ha kinatahod na, kona ha nebukod bila hidi ha kagbi na Dios gipu ha panahod na esa a manugang di. ¹⁵Ngem nu atoy i kabanga mo a awan a manahod, ket nu kayat na a lumakad ha nikaw, palubosan mo hikuna a lumakad. Mawayawaya ka a magbiyag a sitatalna. Ta kona hito a inayagen naka na Dios, penu magbiyag ka a matalna. ¹⁶Ket awan mo katandi nu mesalakan i kabanga mo, onu awan, gipu ha pinakiagum na ha nikaw.

Ha Maski Nu Anya a Kasasaad Moy, Magbiyag kam Ayun Ha Pagayatan na Dios

¹⁷Niyaen, ide i bon ko ha ngamin a manmanahod, ha ngamin a kapilya a angayan ko. Tumulos mina i kada esa, ayun ha kasasaad na a inyatat

na Dios idi inayagen na a manahod. ¹⁸Halimbawa, nu Judio ka idi inayagen na ka na Dios, awan mos adyan i kinajudiyo mo. Nu bakkan ka a Judio, idi inayagen na ka na Dios, awan ka mina magpasakop ha Judio a hidi. Awan ka pakabulaw, a kona ha Judio. ¹⁹Ta awan ha balle na ha Dios nu napakabulaw ka, onu awan. I mangina la ha Dios i pinagtongpal mo ha pagitoldu na Dios. ²⁰Tumulos mina i kada esa ha kasasaad na, idi naayagen hikuna. ²¹Halimbawa, nu esa ka a tagabu, idi inayagen naka na Dios, tumulos ka mina a magtagabu. Ket nu atoy i gundaway mo a magbalin a siwawaya, alapan mo. Mappiya bila nu mawayawaya ka. ²²Ngem maski nu esa ka a tagabu, onu awan, basta inayagen na ka na Dios, ket mawayawaya ka a magserbi ha Apo Dios. Onu maski awan ka matagabuan, basta inayagen na ka ni Kristu, ket nagbalin ka dan a tagabu ni Kristu. ²³Ginatang na kam na Dios ha nangina. Isu, awan kam patagabu ha totolay. ²⁴Kakabsat, awan a masapul a masulitan i kasasaad moy penu makiuseg kam ha Dios. Ta Dios mala i makatandi ha kasasaad tam. Basta tumulos kitam a umusoseg ha Dios, a kona idi inayagen na kitam.

Megipu Ha Awan Ha Kabanga

²⁵Niyaen, insalodsod moy megipu ha awan ha kabanga. Awan ha bon ko a naggipu ha Apo Dios, ngem mepeta ko i nakaman ko. Ket gipu ha kagbi na Dios ha nikan, mapagtalkan i kakkagi ko aye. ²⁶Ha nakam ko, mappiya nu awan moy suletan i kasasaad moy. Ta marigatan kam ha yenan a tiyempo. ²⁷Nu atoy ka ha kabanga, awan kas sumina ha nikuna. Nu awan ka ha kabanga, awan kas mageriyok ha kabanga. ²⁸Ngem maski nu magkabanga kam, awan kam ha liwat ha iday. I nanakaman ko la a makpal i rigrigat na magkabanga a hidi ha yenan a tiyempo. Ket kayat ko a malisiyan moy i rigrigat a kona hay.

²⁹Kakabsat, ide i kayat ko a kagiyon: Ballik dala i tiyempo tam ha ide a lutak. Isu, mangrugi ha niyaen, bakkan a kabanga i palungo a nanakaman moy, nu awan i pagserbi moy ha Dios. ³⁰Maski nu maragsak kam, onu maladingit. Maski nu makpal i aruwatan moy, onu kurang. Awan ha balle. Ta bakkan a hikaw i makinkukua, nu awan i Apo Dios. Ket kona ha buludan mo la i kukua na. ³¹Ha pagibilang tam, awan mangina i bagbagay ha ide a lutak. Ta dandani dan a naubos i ngamin a bagbagay ha lutak aye.

³²Kayat ko a awan mina ha pakaburiburan moy. Halimbawa, ha lalaki a awan ha kabanga, nanakaman na la i pagserbi na ha Apo Dios. Ta kayat na a patalakan i Hapo na. ³³⁻³⁴Ket kona bila hito ha madiket a hidi. Ta nakaman di la i pagserbi di ha Apo Dios. Ket nebukod ha Dios i ngamin a pigsa di ken nakam di. Ngem awan ito a mabalin ha kekkabanga a hidi. Ta masapul di a magnakam ha kasasaad na pamilya di, ket nu panyan di

a magpatalak ha kabanga di. Isu, kona ha magduwa-duwa i nakam di. Ta kayat di a magserbi ha Dios, ngem masapul bila a magserbi hidi ha kabanga di.

³⁵Gipu ta kayat takam a daggapan, isu a ipeta ko ide. Ket awan takam sawayan a magkabanga. I kayat ko la a gimetan moy i mappiya ken malinteg. Ket magisesa mina i pagserbi moy ha Apo Dios, a awan mina ha pagduwa-duwaan moy.

³⁶Ngem nu atoy i kayat di a magkabanga, palubosan moy hidi a magkabanga. Awan ha liwat ha iday. Nangruna nu marigatan hidi a mangituray ha kasorhan na baggi di. Isu, ha kappal, magkabanga mina hidi. ³⁷Ngem ha sabali a hidi, kaya di a mangituray ha baggi di, ket awan di masapul i magkabanga. Ta awan hidi maabak gipu ha sulisog a makikamegos. Isu, mappiya nu tumulos hidi a magisesa. Awan mina hidi mapilitan a magkabanga. ³⁸Isu, i ipeta ko ha nikam a mappiya nu magkabanga i tolay. Ket nu awan hidi magkabanga, mas mappiya paman ito.

³⁹Niyaen, awan a siwawaya i babbey a makikabanga, nu magbiyag pala i kabanga na. Ngem nu natay dan i kabanga na, siwawaya hikuna a makikabanga manon. Basta manahod bila ha ni Apo Kristu i kabangaan na. ⁴⁰Ngem ha nakanakam ko, mas mappiya i kasasaad na nu tumulos hikuna a bilu. Ket iday bila wade i nanakaman na Espiritu na Dios a atoy ha nikan.

Mawayawaya Kitam a Maggimet Ha Maski Nu Anya, Basta Magingat Kitam

8 ¹Niyaen tabbegan ko i salodsod moy megipu ha kanan a nedaton ha didiyosen, ket nu mepalubos ha nikitam a magkan ha kanan a kona hay. Niyaen, magoniak ha kinagi moy, a “Makatandiyen tam ngamin a awan ha pinnakabalin ha denday a didiyosen.” Tahod i kinagi moy. Ngem i buriburan ko a baka awan madaggapan i agagum moy gipu ha pagkatandi moy aye. Ta bakkan i pagkatandi tam i mangpapigsa ha panahod na agagum tam, nu awan i pinagayat tam ha nidi. Mangruna nu mapangas kitam gipu ha pagkatandi tam. Ta awan ha serbi ha pagkatandi tam, nu mapangas kitam. Ngem nu magayat kitam a tahod ha kakabsat tam, daggapan tam hidi a pumigsa. ²Nu atoy i esa a mapangas, ket kagin na a makpal dan i katandiyen na, i kinapangas na aye i mangipaenta a kulang pala i pagkatandi na. ³Ket bakkan i pagkatandi na tolay i pakilassinan na Dios ha tahod a anak na, nu awan i pinagayat na ha Dios.

⁴Isu, niyaen, ide i ipeta ko megipu ha kakanan a nedaton ha didiyosen a hidi. Katandi tam a awan ha kinatahod ha didiyosen a hidi. Ta awan ha sabali a Dios nu awan i tahod a Dios a isesa. ⁵⁻⁶Maski nu atoy i makpal a sinangdidiyos a dayawan na sabali a hidi. Ngem ha nikitam,

atoy la i esa a Dios, a Hama tam, ken namarsua ha ngamin a bagbagay. Ket magbiyag kitam a magserbi ha nikuna. Ket atoy la i esa a Hapo tam a hikuna ni Jesu Kristu. Ha ngamin a naparsua, naparsua hidi gipu ha nikuna, ket magbiyag kitam gipu ha nikuna. Ngem ha sabali a hidi, peturayan hidi ha dagenday a sinangdidiyos, a makpal kan a maghen ha langit ken lutak. Ket peturayan hidi ha dagento a “happo” di. ⁷Maski ha kappal a manmanahod, malupoy pala i panahod di, ket awan di pala makatandiyan a sinangdidiyos la i nagdatonan di ha kanan. Ket gipu ha aligid a ugali di, a pinagiwagah di idi ha didiosen, magduwaduwa hidi nu magkan hidi ha kona hay a kanan. Ta kagin di a makiuseg hidi ha madukas a espiritu, ket dakkal a liwat ide, nu magkan hidi ha kona hay a kanan. ⁸Ngem ha kinatahod na, awan la ha balle ha kanan. Awan pumigsa i pakiuseg tam ha Dios gipu ha kanan tam. Ket awan malompas i kagbi na ha nikitam gipu ha kanan.

⁹Ngem niyaen, ipeta ko ha nikam a magingat kam, a awan moy iturong ha liwat i malupoy a hidi. Ta baka masulisog hidi a magliwat gipu ha mawayawaya a ugali moy. ¹⁰Halimbawa: nu umangay ka ha bilay na didiyosen a hidi a makipagkan ka hay, baka maenta naka na kabsat mo a malupoy ha panahod na. Niyaen, ha panggep mo, kayat mo a ipaenta i pagkatandi mo, a awan a pulos ha pinnakabalin na didiyosen ha nikaw. Ta napigsa i panahod mo ha ni Jesu Kristu. Ngem ha kabsat mo a malupoy, kayat na bila a padasen a magkan ha bilay na didiyosen, maski nu ibilang na ide a dakkal a liwat. ¹¹Isu, gipu ta kayat mo a mepaenta i pagkatandi mo, nadadael dan i panahod na malupoy, ta nagduwaduwa dan i nakam na. Hikuna man i kabsat mo, a nakegipuan na pinnakatay ni Kristu! ¹²Isu, nagliwat ka ha ni Kristu, ta liniwatan mo i kabsat mo a malupoy. Pinagsakit mo dan i nakam na gipu ha mapangas a pagkatandi mo aye. ¹³Isu, niyaen, ipeta ko ha nikam, nu makaliwat i kabsat ko gipu ha kanan ko a pilas a nedaton ha didiyosen, pulos a awanak maghida ha pilas, penu awan hikuna magliwat gipu ha nikan.

I Kalintegan ken Biyang na Lallalaki a Pinaangay na Dios

9 ¹Maski hikan, mepalubos ha nikan a maggimet ken magaged ha maski nu anya, ayun ha turay ko. Ta hikan man i esa a apostol a napaangay gipu ha bon na Dios! Naenta ko dan ni Jesus a Hapo tam! Ket hikam i kona ha bunga na tarabaho ko ha Apo Dios. ²Maski nu atoy i sabasabali a magmadi ha turay ko a apostol, awan ha duadua a katandi moy dan a pinaangay naak na Dios. Ta hikam i magpatahod a apostolak a tahod, gipu ha biyag moy ha ni Jesu Kristu, a kona ha bunga na tarabaho ko.

³Niyaen, ide i tabbeg ko ha nidi a mangipaliwat ha nikan.

⁴Nanakaman di mina i paggimi-gimet mi ni Bernabe. Ta maski nu atoy

i kalintegan mi a ipagastos ha nikam ha kasapulan mi, awan a kona hito i gimetan mi. ⁵Ket atoy bila i kalintegan mi a magkabanga ken mangikuyog ha kabanga mi ha pinagbiyahe mi, a kona ha gimetan di Pedro, ken saba-sabali a apostol, ken wadwaddi ni Apo Jesus. Ngem awan a kona hito i gimetan mi. ⁶Anya? Sabali kami dod ni Bernabe, a masapul mi a magtarabaho ha pagbiyag mi? ⁷Madi ito agay! Ta kona ha ide i halimbawa ko ha nikam: a pulos, awan ha sundalo a maggastos ha pinagserbi na ha gobyerno. Ket pulos, awan ha mannalon a awan manggapas ha bunga na inmula na. Ket pulos, awan ha mahagdapon ha karnero a awan uminum ha gatas na karnero na.

⁸Niyaen, awan la a ugali na tolay i pagkagiyan ko ha ide, nu awan a magkalan i inpeta na Dios ha Linteg na. ⁹Ta mabasa tam ha Linteg ni Moyses, a “Awan mos ikemot i baka a magdapil ha kanan moy,” kon na Dios. Niyaen, anya ha nakanakam moy? I baka la a hidi i pagnakaman na Dios? ¹⁰Awan agay. Awan ha sabali nu awan a hikitam i kayat na pagkagiyan, idi inpasurat na ide. Inturong na ide ha nikitam. Ta magtarabaho i magarado ken i magapit a hidi, gipu ta atoy i namnamaan di a bunong di. ¹¹Niyaen, anya mina i bunong mi ha pinagserbi mi ha nikam? Ta kona ha inmula mi ha nikam i kagi na Dios. Ket gipu ta kona hito, madi dod nu mangnamnama kami ha nikam ha kasapulan mi? ¹²Nu atoy i kalintegan na sabali a hidi a madaggapan, dakdakkal paman i kalintegan mi. Ngem awan mi inusar ide a kalintegan mi, nu awan a attaman mi i ngamin a rigrigat. Ta baka madiyan na totolay i Mappiya a Baheta ni Kristu, nu maenta di kami a magaged.

¹³Sigurado a katandi moy nu hadya i paggipuan na kanan na tarabahador a hidi ha Templo na Dios. Ta nu magtarabaho hidi ha Templo na Dios, i Templo bila i pagalapan di ha kanan di. Nu tarabaho di i mangidaton ha Dios, alapan di bila i bunong di ha pangiwagah. ¹⁴Ket magkalan ide ha inbon ni Apo Jesus idi, a nu atoy i mangikasaba ha Mappiya a Baheta na Dios, atoy i kalintegan na a mangalap ha kasapulan na ha tolduan na a hidi.

¹⁵Ngem ha nikan, awanak a pulos a nagaged ha nikam, maski nu atoy i kalintegan ko a magaged. Ket niyaen, awanak magsurat ha ide penu magaged ha kasapulan ko. Ta mas mappiya nu mesungotak la ngem ha magagedak ha maski nu anya. Ta kaykayat ko unay a awan ha makepaliwat ha pakeragsakan ko. I pakeragsakan ko aye i pangikasaba ko ha Baheta na Dios, ket awan ha tangdan ko. ¹⁶⁻¹⁷Ta maski nu atoy i tangdan ko onu awan, masapul ko paman a mangikasaba ha Baheta na Dios. Ta intalak na Dios ide a biyang ko. Isu i gipu na a mangikasabaak, gipu ta binon naak. Kagbi agay, a makaliwatak ha dakkal nu awan ko tongpalan i bon na Apo Dios. Isu, ikasaba ko i Baheta na Dios. Niyaen, nu hikan mina i magpili a mangikasaba, namnamaan ko mina i sueldo

ko ha kapilya, gipu ha tarabaho ko a mangikasaba. Ngem i kinatahod na, a bakkan a hikan, nu awan i Dios a mismo i nagpili ha tarabaho ko aye. Isu, mangikasabaak, ket madiyan ko i sueldo ha tarabaho ko aye. Ngem maski nu kona hito, atoy pala i pagragsakan ko ha pangikasaba ko. Ket i pagragsakan ko aye i gundaway ko a mangikasaba, maski awan ha bayad, ket kona ha sagut ko ha maski nu heya a tolay. ¹⁸Isu, bakkan i pangikasaba ko i pagragsakan ko, nu awan i pinagikasaba ko a awan ha bayad, ket kona ha ide numan i gungguna ko. Ket isu i gipu na a awan ko usaran i kalintegan ko ha tarabaho ko ha Dios.

¹⁹Siwawayaak ngarud. Awan ko masapul a magpatagabu ha maski na heya a tolay. Ta awan ha magsueldo ha nikan, ket awan ko masapul a umuseg ha ipeta di. Ngem maski nu kona hito, kona ha patagabuak paman ha ngamin a tolay, penu mangiturongak ha mas makpal ha ni Jesu Kristu, a mesalakan mina hidi. ²⁰Ha pinagtarabaho ko ha Judio a hidi, ahigan ko i ugali di, penu meturong ko hidi ha ni Jesus. Ket maski nu awan naak iturayan na Linteg ni Moyses, magbiyagak a kona ha peturayan ha ide a linteg, penu meturong ko hidi. ²¹Ket kona bila hito, nu maghenak ha bakkan a hidi a Judio, magbiyagak a kona ha nidi. Niyaen, awan di usigan i Linteg na Judio. Isu, awan ko bi usigan i Linteg na Judio. Kona hito i gimetan ko, penu iturong ko hidi ha ni Kristu. Bakkan a kayat na kagiyen a awanak magtongpal ha Linteg na Dios, ta tongpalan ko numan i Linteg ni Kristu. ²²Nu maghenak ha tolay a awan pala maigat i panahod di, umusegak bila ha malupoy a panahod di. Ket awan ko gimetan i bagbagay a ibilang di a liwat. Kona hito i paguseg ko, penu iturong ko hidi ha ni Kristu. Ha maski nu anya a kalase na tolay, ahigan ko ken anusan ko hidi, penu iturong ko hidi ha ni Kristu, a mesalakan mina hidi. ²³Kona hito i gimetan ko, penu makpal mina i manahod ha ni Kristu, ket penu meraman bila i sabasabali a hidi ha kagbi na Dios.

Magdisiplina Kitam Mina Ha Baggi Tam

²⁴Kona ha makilumba i pinagusoseg tam ha ni Kristu. Ta masapul a paigatan tam i baggi tam. Katandi moy dan a nu atoy i makilumba, makpal i kasenti na a hidi a magbuyot, ngem esa la i mangabak. Isu, ha nikitam a manahod, masapul a paigatan tam i baggi tam a magtarabaho ha mapigsa, penu mangabak kitam, ken maalap tam i gungguna na Dios. ²⁵I gagangay na makisalisal a hidi i paigatan di i baggi di. Gimetan di ide penu mabaksag mina hidi, a makaalap mina hidi ha gungguna, maski nu awan ito a malagda. Ngem ha nikitam, pilitan tam i baggi tam, penu maalap tam i gungguna a awan ha kahad na. ²⁶Isu i gipu na a magagitak a magtongpal ha panggep ni Jesu Kristu, a awanak matakak gipu ha kasorhan na baggi ko. Ket kona ha esa a boksingero a mangdallaw ha danogan na, a awan nasayang i kinapigsa na. ²⁷Pilitan ko i baggi

ko, hanggan ituray ko ito. Ta nu awan ko meturayan i baggi ko, baka mataktakak ha panahod ko. Ket maski nu makpal dan i neturong ko ha ni Jesus Kristu, baka maabakak, a awan naak atdinan ha gungguna ko, gipu ha pagsina ko ha panggep na.

I Balakad na a Megipu ha Bagbagay a Magsalen ha Panahod

10 ¹Kakabsat, nanakaman moy i Judio a hidi a minappo mi, idi inlapos na hidi ni Moyses ha Egipto. Awan di naalap i gungguna di, gipu ta nataktak hidi ha Apo Dios gipu ha madukas a kasorhan di. Maski nu dinaponan na hidi ha paglenduman di a ulap. Maski intoldu na ha nidi ito, ket inyahabes na hidi ha Madideg a Diget. ²Maski nu kona ha nabinyagan hidi ha ide a ulap ken diget, a nagpasakop hidi ha ni Moyses. ³Maski nu nagkan hidi ngamin ha kanan a neyatad a naggipu ha langit. ⁴Ket inuminum hidi ngamin ha nadosan a dinom, a neyatad ha nidi ngamin. Ta pinatoktokan na Dios i esa a pogedo, ket pinabulos na i dinom, a panginoman na minappo mi. Niyaen, i pangikalan na Dios ha pogedo aye ni Jesu Kristu. Hikuna a mismo i kona ha nadosan a pogedo a kinumuyog ha nidi a naginoman di, ha amamugod. ⁵Ngem maski nu kona hito i mappiya a ginimet na Dios para ha nidi ngamin, atoy i makpal ha nidi a inenglan na. Ta tinaktak di i baggi di, a awan di tinongpal i kagi na. Isu i gipu na a pinatay na hidi ha amamugod.

⁶Niyaen, adalan tam mina idende a bagbagay, penu awan kitam mataktak ha panahod tam, a awan kitam mina magseni ha madukas, a kona ha ginimet di. ⁷Awan kitam mina magserbi ha didiyosen, a kona ha dinayaw di. Nesurat ha Libro na Dios i ginimet di, a “Nakipagpisan hidi a magkan ken maginom ha saguppang na didiyosen di. Sa hidi, nagsala, a nagkadukas hidi.” ⁸Awan kitam mina makikamegos, a kona ha ginimet di. Ket ha esa la a pamalak, pinatay na Dios i duwa pulo ket tallu a ribu ha nidi, gipu ha liwat di aye. ⁹Awan kitam mina magpadas ha Apo Dios, nu parusaan na kitam, onu awan. Ta kona hito i ginimet na kappal, ket pinatay na hidi na ula-ulag. ¹⁰Awan kitam mina magreklamo, a kona ha ginimet na kappal. Ket pinatay na hidi na Anghel a Mahagpatay, a pinaangay na Dios.

¹¹Ha ngamin a pagparusa na Dios ha nidi, nagimet idagento penu mewaden i totolay. Ket nesurat dan para ha nikitam, penu matolduan kitam. Ta magbiyag kitam ha tiyempo a dandani a panungpalan na biyag ha ide a lutak.

¹²Isu, nu kagin moy a maigat dan i panahod moy, magingat kam mina, a paigatan moy paman. Ta baka malaka a magliwat ka ha sigida. ¹³Magkalan kam ken ngamin a sabali a tolay. Ket ha kada solisog a dumemat ha nikam, gagangay ito a dumemat ha tolay. Ngem inkari na dan na Dios, ket tungpalan na i inkari na, a awan na ipalubos a

masulisog kam ha awan moy kaya a attaman. Nu masulisog kam, atdinan nakam ha pigs a pagattam moy. Ket gipu ta kona hito, makalisi kam.

¹⁴Isu, kakabsat, awan kam mina meraman ha magdayaw a hidi ha sinangdidios. ¹⁵Malaing kam a magnakam. Isu, nanakaman moy dan i kinagi ko aye, nu tahod, onu awan ha balle na. ¹⁶⁻¹⁷Ta nagbalin kitam dan a esa a baggi. Maski nu makpal kitam a manmanahod, nagbalin kitam a esa gipu ha ni Jesu Kristu. Hikuna i isesa a tinapay a ikabiyag tam ken pagisesaan tam, a makipagkan kitam ngamin ha ide a tinapay, a baggi ni Kristu. Ket kona bila hito ha digi ni Kristu a inoman tam. Nu magpisan kitam a magnakam ha katay ni Kristu, ide a digi na i pakayamanan tam ha Dios. Ket nu giwatan tam i digi na a paginom, makipagisesa kitam ha biyag ni Kristu. Magisesa kitam ha ni Kristu, gipu ha pangiwagah na ha baggi na.

¹⁸Ket ide paman i pangaregan tam. Ha panahod na Judio a hidi, i pangipaenta ha pagisesa di ha Dios i pakipagkan di ha newagah ha Dios.

¹⁹Isu, anya dod i kayat ko ipeta megipu ha didiosen a hidi? Atoy dod i serbi na ha pangiwagah na totolay ha didiyosen? ²⁰Awan la agay! Ta bakkan a Dios i atdinan di, nu awan i dimonyo a hidi. Ket madiyan ko a makiagum kam ha didimonyo. ²¹Awan kam mapalubosan a maginum ha pagtiplad na digi ni Kristu, sa moy bila inuman i pangiwagah ha dimonyo a hidi. Ket madi bila nu magkan kam ha tinapay a baggi ni Kristu, sa moy bila kanan i pangiwagah ha dimonyo a hidi. ²²Anya? Paenglan tam mina i Apo Dios? Napigpiga kitam dod ngem hikuna?

²³Niyaen, ha kagi na kappal, “Siwawaya kitam a maggimet ha kaykayat tam,” kon di. Ket tahod i kinagi di. Ngem bakkan a ngamin a bagbagay ket mappiya. Itabbeg di, a “Mepalubos ha nikitam a maggimet ha maski nu anya,” kon di. Ngem apay a kasorhan di i awan makadaggap ha agagum di? ²⁴Masapul a nakaman na kada esa i paghusayan na sabali, ket awan la a bukod na a pagragsakan.

²⁵⁻²⁶Isu, mepalubos ha nikam a magkan ha maski nu anya a pilas a melako ha palengke. Ta awan man ha maneg a kanan. Ket kona ha nesurat ha Libro na Dios, a “Apo Dios i makinkukua ha lutak ken ngamin a mayan na.” Basta awan kam magduwaduwa ha nakam moy. Ket awan moy salodsodan nu hadya i naggipuan na pilas, nu nedaton ha didiyosen onu awan. ²⁷Ket nu atoy i awan a makidiyos, ket pakanan na kam, kanan moy dan i maski nu anya a ipakan na ha nikam. Ket awan kam mina magduwaduwa, a magsalodsod nu hadya i nagalapan di ha kanan, nu nedaton ha didiyosen, onu awan. ²⁸⁻²⁹Ngem nu atoy i magkagi ha nikam, a “Nedaton ide ha didiyosen,” awan moy iday kanan. Ta baka magduwaduwa hikuna ha nakam na. Ket nu metan na kam a magkan, magsakit i nakam na. Ta tahodan na a maneg iday a kanan.

Niyaen, baka atoy i magkagi, a “Maski nu magsakit i nakam na sabali, magkan kitam pala mina. Ta awan man ha maneg a kanan tam. ³⁰Apay

a ulewan di kami, maski nu magyaman kami ha Dios ha kanan mi? Madi i nakam di,” kon di. ³¹Ngem ide i ipeta ko ha nikam: Ha maski nu anya a gimetan moy, maski nu magkan ken uminom kam, masapul a gimetan moy i pakedayawan na Dios. ³²Awan kam maggimet ha maski nu anya a pakegipuan na liwat, ha maski nu anya a kalase na tolay. Maski nu Judio, onu bakkan a Judio, onu manmanahod a hidi. ³³Aheganak moy mina. Ta padasen ko a pagustoan i ngamin a tolay, ha maski nu anya a gimetan ko. Ket bakkan a penu aguman diyak, nu awan a penu magteman hidi ha kagi na Dios, a mesalakan mina hidi.

11 ¹Ha nikam bi, aheganak moy, a kona ha pinangaheg ko ha ni Kristu.

I Pinagtulok na Babbey ha Kabanga na

²Mappiya i gimi-gimetan moy, ta kanayon a nakaman moy i pagitoldu ko ha nikam. Ket mappiya, ta tongpalan moy ito. ³Ngem atoy pala i masapul moy a makatandian. I hapo na babbey i kabanga na. I hapo na kada lalaki ni Kristu. I hapo ni Kristu i Apo Dios. ⁴Niyaen, nu atoy i lalaki a magkararag onu mangipakatandi ha inpeta na Dios ha nikuna, awan mina hikuna nakakallugong. Ta nu awan hikuna mangadya ha kalugong na, kona ha awan hikuna matulok ha ni Kristu. Ket ikasaniki ito ni Kristu. ⁵Ket ha babbey a hidi, nu atoy i esa a magkararag, onu mangipakatandi ha inpeta na Dios ha nikuna, tupuan na mina i buntok na a kona ha tiplad a matulok hikuna ha kabanga na. Ta nu madiyan na a tupuan i buntok na, magpasaniki hikuna ha kabanga na, a kona ha awan hikuna ha kabanga. Kona ha pampam hikuna. ⁶Nu awan tupuan na babbey i buntok na, magpapukis mina hikuna, a pagtiplad na a madiyan na a matulok ha kabanga na. Ket pagtiplad na bila a madiyan na i kinababbey na a mismo. Ngem nu masaniki hikuna a magpapukis, masapul a matulok hikuna ken tupuan na mina i buntok na.

⁷Awan mina magkalugong i lalaki ha kapilya, gipu ta mepaenta i turay na Dios gipu ha lalaki. Ngem matulok mina i babbey, gipu ta mepaenta i turay na lalaki gipu ha babbey. ⁸Ta bakkan a nagenak i babbey ha palungo a lalaki, a ni Adan, nu awan a naggipu ha lalaki i palungo a babbey, a ni Eba. ⁹Ket bakkan a pinarsua na Dios i lalaki para ha babbey, nu awan a pinarsua na Dios i babbey a magagum ha lalaki. ¹⁰Isu, gipu ta kona hito, masapul a peturayan i babbey. Ket masapul bila i pagtiplad na pagtulok na ha kabanga na. Ta kona bila hito ha anghel a hidi, a peturayan hidi ha Dios. Ket atoy bila i pagtiplad di, a matulok hidi ha Dios.

¹¹Ngem maski nu kona hito mina i pinagtulok na babbey ha lalaki, bakkan a kayat na kagiyan a awan ha balle i kinatolay na babbey. Ta gipu

ha pakipagisesa tam ha ni Apo Jesus, parehas mala a mangina i babbey ha lalaki ken mangina i lalaki ha babbey. ¹²Ta kona idi pinarsua na Dios i babbey a naggipu ha lalaki. Ket niyaen, meenak i lalaki ha babbey. Ngem Dios paman i naggipuan na ngamin a bagbagay.

¹³Niyaen, hikam mina i mangipeta ha ide, nu mappiya onu madukas. Anya? Mappiya nu magkararag i esa a babbey ha paggimongan moy, ket awan hikuna matulok, a awan na tupuan i buntok na? ¹⁴⁻¹⁵Madi ito agay! Ta madi nu aginlalalaki i esa a babbey. Ket madi bila nu aginbababbey i esa a lalaki. Nangrugi idi ha palungo, katandi tam a madukas nu aginbababbey i esa a lalaki, a magpaatak dug hikuna ha buk na. Ta ide numan i pangpainamakan na Dios ha babbey a hidi, ket kona ha tiplad di a matulok hidi. Inaamakan man i kasabaliyan na babbey ken lalaki, ket inaamakan i buk na babbey a atakdug.

¹⁶Niyaen, nu atoy i mayat a makitabbeg ha ide, i ipeta ko la a awan ha sabali a ugali mi. Ket kona bila hito ha ngamin a sabali a kapilya na Dios.

I Pagkan Tam a Pangpanakam ha Katay ni Kristu

¹⁷Niyaen, atoy i ipeta ko a umunod, ket bakkan a pagdayaw ha nikam. Ta nu magpisan kam, awan a pahasayan i pinaggimmong moy, nu awan a padukasan. ¹⁸Ta nabahetaan ko a nesina-sina kam ha sabasabali a gurupo. Ket magsinenti kam a maggimong. Dandaniyak dan a manahod ha ide a baheta. ¹⁹Ta masapul wade a masina-sina kam, penu mepaenta i tahod a mapagtalkan ha nikam.

²⁰Nu magpisan kam a magkan ha Pangpanakam Ha Katay ni Kristu, bakkan a ni Kristu i nanakaman moy, nu awan i baggi moy a mismo. ²¹Ta madammot i kada esa ha nikam a magkan ha bukod na a bilon ket awan kam makibunong. Isu, atoy i kappal a magiyalap, ket atoy bila i kappal a mabbiag unay ken mabartek.

²²Madi ito! Nu kanan ken arak i kasorhan moy, magwarak kam mina ha bilay, a magkan ken maginom kam. Ta madi nu pasanikyan moy i kakalan moy a manmanahod. Madi nu pasanikyan moy i napobre a hidi a awan ha kanan. Anya ha nakam moy? Kayat moy a dayawan ta kam mina ha ide? Awan la.

²³Niyaen, ipenduwa ko ha nikam i pagitoldu a naalap ko ha ni Apo Kristu. Idi kallap a pinakalipot ni Apo Jesus, inalap na i tinapay. ²⁴Ket kalpasan na pinagyaman na ha Dios, tinaptappeng na i tinapay, a kinagi na, “Ide i baggi ko a mewagah para ha nikam. Gimetan ko ide a pangnakam ha nikan.” ²⁵Ket kona bila hito, idi naubos di a nagkan, inalap na i paginom di, ket kinagi na, “Ide a paginom tam i pagtiplad ha bigu a kari na Dios, a napatalgedan ha digi ko. Itulos moy a inoman ha kona he, a gimetan moy a pangnakam ha nikan,” kon ni Jesus. ²⁶Ta i kayat na kagiyan ha ide, a kada tongpalan moy ide, ket ipakatandi moy i katay ni Apo Kristu hanggan ha pagsoli na.

²⁷Isu, nu atoy i magkan ken uminom ha ide a Pangpanakam ha Katay ni Kristu, ngem nu magpasaniki bila hikuna ha agagum na, a magbartek hikuna onu magdammot hikuna, magliwat dan hikuna, ket kona a hikuna bila i esa a nagpatay ha ni Apo Kristu. ²⁸Ngem mappiya mina nu pawastoan na kada esa i mismo a baggi na, penu awan na liwatan i agagum na. Sa na, mabalin a kanan i tinapay ken inoman na i paginom. ²⁹Ta nu awan na nakaman i kinangina na agagum na a nagbalin dan a baggi ni Apo Kristu, parusaan na hikuna na Dios. ³⁰Isu i gipu na a atoy ha nikam i makpal a magsakit ken makappoy, ket atoy bila i kappal a natay dan. ³¹Ngem nu pawastoan tam i mismo a baggi tam penu awan kitam magliwat ha agagum tam, awan na kitam parusaan na Dios. ³²Ngem maski nu parusaan na kitam, bakkan a kona ha pagparusa na ha sabali a hidi. Ta parusaan na kitam, penu matolduan na kitam, penu awan kitam meraman ha pagparusa na ha bakkan a hidi a awan a manahod.

³³Isu, kakabsat, maginuray kam, nu makipagpisan kam a magkan ha Pangpanakam ha Katay ni Kristu. ³⁴Nu magiyalap kam, magkan kam mina ha palungo ha bilay moy, penu awan na kam parusaan na Dios.

Atoy pala i kayat ko ipeta ha nikam, ngem ipeta ko la nokkan ha pagdemat ko.

I Pinnakabalin a Iyatad na Espiritu na Dios

12 ¹Niyaen, kakabsat, kayat ko a makatandiyon moy i tahod megipu ha gimigimetan na Espiritu na Dios ha nikitam. ²Katandi moy a idi awan kam pala nanahod ha ni Jesus, naallilaw kam gipu ha sinangdidios a hidi, a nagserbi kam ha didiyosen a awan ha biyag di. ³Isu, gipu ta kona hito, makatandiyon moy mina niyaen a bakkan i panggiya na Espiritu na Dios ha totolay. Ket awan ha dua-dua ha pagkakagi na Espiritu na Dios. Nu atoy i idilan na, awan a mabalin a magkagi hikuna ha madukas megipu ha ni Jesus. Ket awan ha makabalin a magkagi, “Ni Jesus i Hapo ko,” malaksid nu idilan na hikuna na Espiritu na Dios.

⁴Niyaen, atoy i saba-sabali a kalase na pinnakabalin a iyatad na Espiritu na Dios, ngem isesa la hikuna a magpabalin ha nikitam. ⁵Ket atoy bila i makpal a serbisyo tam. Ngem isesa la i Hapo a pagserbiyan tam. ⁶Sabasabali numan i gimetan na Dios gipu ha sabasabali a hidi. Ngem isesa a Dios i magpagimet ha kada esa. ⁷Mepaenta i pinnakabalin na Espiritu na Dios gipu ha kada esa ha nikitam, penu makaserbi kitam ha agagum tam. ⁸Atoy ha kappal i pinnakabalin na a magkagi ha nakaman na Dios. Ket atoy ha sabali i pinnakabalin na a magkagi ha katandiyon na Dios, gipu ha ide a Espiritu na Dios. ⁹Atoy ha kappal i mas mapigsa a panahod, gipu ha Espiritu na Dios. Ket atoy ha sabali i

pinnakabalin na a magpahusay ha masakit a hidi, gipu ha ide a Espiritu na Dios. ¹⁰Atoy ha kappal i pinnakabalin na Espiritu na Dios a maggimet ha nakaddatan. Ket atoy ha sabali i pinnakabalin na a mangipeta ha kayat na a ipeta na Dios. Atoy ha sabali i pinnakabalin na a makelasin ha sabasabali a espiritu, nu nadiyosan, onu madukas hidi. Atoy ha kappal i pinnakabalin na Espiritu na Dios a magkagi ha maespirituan a kakkagi a maggipu ha Dios. Ket atoy ha sabali i pinnakabalin na a mangipakatandi ha iday a kakkagi a maggipu ha Dios. ¹¹Ngem isesa la i Espiritu a magpabalin ha kona hito. Ket hikuna bila i magnakam ha pinnakabalin a iyatad na ha kada tolay, ayun ha pagayatan na a mismo.

Makpal a Paset, Ngem Isesa La a Baggi

¹²Mekalan ni Kristu ha esa a baggi, a makpal i paset na. Ta maski nu makpal i sabasabali a paset na baggi ni Kristu, isesa mala hikuna. ¹³Ket kona bila hito ha nikitam ngamin, maski nu Judio kitam onu bakkan a Judio, maski nu napobre kitam onu nabaknang. Nabinyagan kitam ngamin, a masakopan kitam ngamin ha isesa a baggi ni Kristu gipu ha isesa a Espiritu na Dios. Ket atoy ha nikitam ngamin i isesa a Espiritu na Dios, a ikabiyag tam.

¹⁴Halimbawa, hikam ngamin i esa la a baggi. Ket ha esa a baggi, bakkan a esa la i paset na, nu awan a makpal i paset na. ¹⁵Nu kagi na tikad, “Awanak a paset na baggi, ta bakkanak a kamat,” agay, madi iday. Ta awan a mabalin a awan a paset na baggi i tikad na. ¹⁶Nu kagi na talinga, “Awanak a paset na baggi ta bakkanak a mata,” madi bila iday. Ta awan a mabalin a awan a paset na baggi i talinga na. ¹⁷Nu esa la a mata i entero a baggi na tolay, panyan na a makateman hikuna? Nu esa a talinga i entero a baggi na tolay, panyan na a makaahob? ¹⁸Ngem mappiya, ta inurnong na Dios i ngamin a paset na baggi, ayun ha kayat na. ¹⁹Ta nu isesa la a kalase i ngamin a paset na baggi, agay, awan mala ha baggi! ²⁰Ngem ha kinatahod na, makpal i sabasabali a paset, ngem isesa la a baggi.

²¹Isu, awan a mabalin a magkagi i mata ha kamat na, “Awan ta ka masapul!” Ket awan a mabalin a magkagi i buntok ha tikad na, “Awan ta kam masapul!” ²²Awan mina a kona hay i kagi tam. Ta maski nu atoy i kappal a paset na baggi ket ibilang tam hidi a malupoy, hidi man i kasapulan tam a tahod. Ta nu awan man hidi, awan ha magimet tam. ²³Atoy i kappal a paset na baggi, ket awan kan a inaamakan a maenta. Ngem hidi man a mismo i mangina a paset na baggi. Atoy i kappal a madiyan tam a ipaenta ha sabali a tolay, ngem hidi man i daponan tam ha kanayon. ²⁴Ket ha denday a paset a mepaenta tam ha sabali a toloy, awan a masapul a daponan tam hidi ha kanayon.

Niyaen, Dios a mismo i nagurnong ha baggi ni Kristu ha kona hito, penu mappiya mina i pagdapon tam ha agagum tam a awan a mebilang

a inaamakan. ²⁵Ket gipu ta kona hito, awan ha pakasinaan na baggi ni Kristu, nu awan a magkalan kitam a magdinagap i kada paset, a magisesa kitam. ²⁶Nu marigatan i esa a paset, makipagrigat bila i ngamin a paset na baggi. Nu atoy i esa a medayaw, makipagragasak bila i ngamin a agagum na.

²⁷Isu, hikitam man i baggi ni Kristu, ket kameng na i kada esa ha nikitam. ²⁸Ket ha ide a kapilya na, insaad na Dios i kada esa ha lugar na. Ha palungo, atoy i apostol a hidi a napaangay na Dios. Ha nekaduwa, atoy i mahagpugto a hidi a mangipakatandi ha kayat na Dios a ipeta. Ha nekatallu, atoy i maestro a hidi. Ha umunod, atoy i maggimet a hidi ha nakaddatan. Sa, atoy i magpahusay a hidi ha saki-saket, ken i malaing a hidi a magdaggap ha makurangan, ken i malaing a hidi a mangidilan ha agagum di, ken i magkagi a hidi ha naespirituan a kakkagi. ²⁹Isu a pinagbalin na i kada esa ha nikitam a baggi ni Kristu. Ket sabali a pinnakabalin na kada esa. Awan kitam magkalan. Awan kitam ngamin a apostol. Awan kitam ngamin a mahagpugto. Awan kitam ngamin a maestro. Awan kitam ngamin a makagimet ha nakaddatan. ³⁰Awan kitam ngamin a magpahusay ha saki-saket. Awan kitam ngamin a makapagkagi ha naespirituan a kakkagi. Ket awan kitam ngamin a makepakatandi ha kayat na kagiyon na denday a kakkagi. ³¹Ngem maski nu kona hito, mappiya nu umusoseg kam ha Dios hanggan atdinan na kam ha mas mangina a pinnakabalin na Espiritu na.

Ket niaen, ipakatandi ko ha nikam i kainamakanan a pagnakanakam.

I Kainaamakan a Nakam

13 ¹I kainamakanan a pagnakanakam i ayat. Ta maski nu makapagkagiyak ha saba-sabali a kakkagi, maski ha kagi na anghel a hidi, ngem nu awanak ha ayat, awan ha serbi ha ngamin a pagkagi ko. Magtanogak la, a kona ha aweng na gansa, onu magkirong-kirong. ²Ket maski nu mannakabalinak a magkagi ha kayat a ipeta na Dios, ngem awan ha ayat ha nikan, awan ha serserbi ko. Maski nu makatandiyon ko i ngamin a palimed; maski nu napigsa i panahod ko, a hanggan mealis ko i parabin ha kararag ko; ³maski nu iyatad ko ha napobre a hidi i ngamin a kukua ko; maski nu iyatad ko i baggi ko a matutod mina, ngem nu awanak ha ayat, awan ha serbi ha ngamin a paggimet ko.

⁴Kona ha ide i ayat a pagkagiyon ko. Maanus ken makagbi i ayat. Awan a sumeni, onu pumangas onu magpasindayag i magayat a tahod. ⁵Awan a mabastos, onu makemot, onu masigida a umingal i ayat a maggipu ha Dios. Ket malaka a magpakawan hikuna ha nagliwat ha nikuna. ⁶Awan na a pagragasakan i madukas, nu awan i malinteg i pagragasakan na. ⁷Maattaman na mangayat i ngamin a rigrigat. Magtalak hikuna ha

agagum na. Ket dakkal i namnama na ha nidi. Maturated i magayat a tahod.

⁸Awan a magpatingga i ayat. Ha sabali a pinnakabalin a hidi, gumimak hidi nokkan. Maski ha pinnakabalin na propeta a hidi, a magkagi ha kayat na Dios a ipeta, gumimak iday nokkan. Maski ha pinnakabalin a magkagi ha sabasabali a kagi, gumimak bila iday. Maski ha pagkatandi ha madisalad a palimed, awan tam iday masapul nokkan, ket gumimak bila. ⁹Ta hanggan niyaen, ket atoy pala i kurang ha pagkatandi tam. Ket maski ha pinnakabalin na propeta a magkagi ha kayat na Dios a ipeta, kurang bila iday. ¹⁰Ngem atoy paman i tiyempo nu dumemat i Kristu, ket umawan dan i ngamin a pagkurangan.

¹¹Kona ha kinaanak tam. Idi anakak pala, nagkagiyak a kona ha anak, ket nagnakamak a kona ha anak, ket nagkasorak ha kasorhan na anak. Ngem niyaen a lakayak dan, awan ko masapul a magbiyag a kona ha anak. ¹²Kona bila hito i biyag tam nokkan, nu maenta tam ni Jesu Kristu. Ta niyaen, ket kona ha kurang i pagenta tam ken pagkatandi tam, a kona ha anak, onu kona ha madigham a ladawan i maenta tam ha sarming. Ngem nokkan, maenta tam ha rupanrupa. Ket maski nu atoy i pagkurangan ha katandi ko niyaen, ngem kalpasan na, naananay dan i pagkatandi ko ha Dios, a kona ha pagkatandi na nikan.

¹³Isu, atoy i tallu a tumulos ha magnanayon: atoy i panahod tam ha Dios, atoy i namnama tam ha nikuna ken atoy i ayat. Ngem i kangrunaan ha dagende, hikuna i ayat.

Megipu Ha Dagenday a Pinnakabalin a Iyatad na Espiritu na Dios

14 ¹Isu, magagit kam mina a magayat ha kakalan moy a tolay. Ket kasorhan moy bas idagenday a pinnakabalin a iyatad na Espiritu na Dios, nangruna i pinnakabalin a mangipakatandi ha kayat na Dios a ipeta. ²Mas mangina ito, ta maski nu mannakabalin i esa ha pagkagi na ha naespirituan a kakkagi, bakkan a agagum na i kauhon na nu awan i Dios. Ta awan ha makatandi ha kakkagi na, nu awan la a magkagi hikuna ha nalimid a bagbagay gipu ha pinnakabalin na Espiritu na Dios. ³Ngem ha mangipakatandi ha kayat na Dios a ipeta, i kauhon na i agagum na. Ket papigsaan na hidi, ken daggapan na hidi, ken liwliwaen na hidi. ⁴Ha mannakabalin a magkagi ha naespirituan a kakkagi, i baggi na la a mismo i madaggapan na. Ngem ha mannakabalin a mangipakatandi ha ipeta na Dios, madaggapan na i ngamin a agagum na ha kapilya.

⁵Niyaen, kayat ko a makakagi kam ngamin ha naespirituan a kakkagi, ngem kaykayat ko paman a atoy kam ngamin ha pinnakabalin a mangipakatandi ha ipeta na Dios. Ta dakdakkal a makadaggap i mangipakatandi ha ipeta na Dios, ngem ha magkagi ha naespirituan a kakkagi. Ngem dakkal bila a makadaggap i magkagi ha naespirituan

a kakkagi, basta atoy i makepakatandi nu anya i kayat na kagiyan, penu makadaggap ha ngamin a agagum moy ha kapilya. ⁶Halimbawa: Nu umangayak ha nikam, kakabsat, anya i pagserbe ko ha nikam nu magkagiya ha naespirituan a kakkagi? Awan! Awan takam madaggapan nu awanak mangipakatandi ha nikam ha pangpaenta na Dios, onu pangpakatandi na, onu pangipeta na, onu pagitoldu na.

⁷Halimbawa: Maski ha bagbagay a pagtokaran a awan ha biyag di, a kona ha pagtogtogen, onu gitara; awan ha makatandi ha tanog na nu awan a malaing i magtukar. ⁸Ket kona bila ha tambuli na sundalo. Nu tambulian na sundalo ha madi, awan ha makasagana a maglaban. ⁹Ket kona bila hito ha nikam nu magkagi kam ha naespirituan a kakkagi. Ta awan man ha makatandi nu anya i pagkagiyan mo, nu awan ka makabalikas. Nasayang la iday a pagkakagi mo.

¹⁰Tahod a atoy i makpal a kalakalase a kagi ha ide a lutak, ket ha kada esa atoy i makatandi ha kayat na a kagiyan. ¹¹Ngem nu awan ko katandi i pagkagi na agum ko, awan kami makapaginhon. ¹²Isu, niyaen, gipu ta kasorhan moy idagenday a pinnakabalin a maggipu ha Espiritu na Dios, kaskasorhan moy mina idenday a pinnakabalin a makadaggap ha agagum moy ha kapilya.

¹³Isu, nu atoy i makapagkagi ha naespirituan a kakkagi, masapul a magkararag hikuna a magaged ha pinnakabalin a pangipakatandi na ha kayat na a kagiyan. ¹⁴Ta nu magkararagak ha kakkagi na Espiritu na Dios, tahod a magkararag i espiritu ko, ngem awan katandi na nakam ko nu anya i kayat na a kagiyan. ¹⁵Any a dod i gimetan ko? Magkararagak mina ha kakkagi na Espiritu na Dios, ken magkararagak bila ha sadili ko a kagi. Ket magkansyonak mina ha kakkagi na Espiritu na Dios ken magkansyonak bila ha sadili ko a kagi. ¹⁶Ta halimbawa: Nu magdayaw kam ha Dios ha naespirituan a kakkagi, awan a mabalin a magoni i agagum moy nu awan di makatandiy an i kakkagi moy. ¹⁷Maski nu inaamakan unay i pagdayaw moy, awan a makadaggap ha agagum moy nu awan di makatandiy an i kayat na a kagiyan.

¹⁸Ha nikan, magyamanak ha Dios, ta pinagbalinan naak a magkagi ha kakkagi na Espiritu na. Ket mas usaran ko ngem ha maski nu heya ha nikam. ¹⁹Ngem ha pinagkagi ko ha kapilya, kaykayat ko a magkagi ha lima la a balikas a makapagtoldu ha agagum ko, ngem ha rinibribu a kakkagi a awan di makatandiy an.

²⁰Kakabsat, ha dagento a bagbagay, magnakam kam mina ha malaing ket awan a kona ha pinagnakam na anak. Ha bagbagay a madukas, magnakam kam mina a kona ha bigu a anak a awan a makatandi a maggimet ha madukas. Ngem ha bagbagay a maggipu ha Espiritu na Dios, lumalaing kam mina ha pinagkasor moy ha pinnakabalin a hidi a iyatad na. ²¹Ta atoy bila ide a nesurat ha Libro na Dios. Kinagi na Dios,

“Ha nikam a Judjudio, gipu ta madiyan moy a magteman ha nikan, atoy i paangayan ko ha nikam a dayuan. Ket magkagiyak ha nikam gipu ha kakkagi na dayuan a hidi. Ngem maski nu kona hito, madiyan moy paman a magteman ha nikan,” kon na Dios. ²²Isu a makatandiyang tam i esa a panggep na Dios ha ide a pinnakabalin moy a magkagi ha naespirituan a kakkagi. Ta kona ha pagtiplad ito ha toloy a awan a manahod, penu maenta di mina i pinnakabalin na Dios a atoy ha nikam. Ngem maski nu maenta di, madiyan di paman a magteman. Ket ha pinnakabalin moy a mangipakatandi ha ipeta na, bakkan iday a para ha awan a hidi a manahod, nu awan a para ha manahod a hidi. ²³Halimbawa: Nu makipaggimong kam, ket nu magkagi i kada esa ha naespirituan a kakkagi, anya nu magteman ha nikam i esa a awan a manahod onu esa a awan pala a makatandi megipu ha denday a pinnakabalin moy? Kagin na a mauyong kam! ²⁴Ngem nu teman na kam, ket i ipeta na Dios i pagbalikasan moy, mabalin na a nanakaman i liwat na, ket matolduan hikuna gipu ha pagbalikas na kada esa ha nikam. ²⁵Ket mepaenta na Dios ha nikuna i nalimid a liwaliwat na. Isu a magparentumeng hikuna a humakab, ket magdayaw hikuna ha Dios. Ket mangipeta hikuna, a “Tahod a atoy ha nikam i Dios.”

Maurnos Mina i Pakipaggimong Moy

²⁶Isu, kakabsat, anya i kayat ko a ipeta ha ngamin a ide? Nu makipaggimong kam, atoy mina ha kada esa i sabali a pinnakabalin na Espiritu na Dios. Ket ha kappal, atoy i pinnakabalin di a magkansyon, ken ha kappal, atoy i pinnakabalin di a mangitoldu, onu mangipakatandi ha inpakatandi na Dios ha nidi, onu magkagi ha naespirituan a kakkagi. Onu ha kappal, atoy i pinnakabalin di a mangipakatandi ha naespirituan a kakkagi, nu anya i kayat na kagiyang. Niyaen, ha maski nu anya a pinnakabalin na kada esa, usaran na mina iday a pangdaggap na ha ngamin a kasakop na ha kapilya. ²⁷Nu atoy i kappal a magkagi ha kakkagi na Espiritu na Dios, masapul a magduwa la hidi, onu awan mina a masurok ha tallu. Ket masapul a magsisinulet hidi. Ket masapul bila a atoy i mangipakatandi ha kayat a kagiyang na kakkagi di. ²⁸Ngem nu awan ha makepakatandi ha kakkagi di, masapul a magulimek la hidi. Magkararag la mina hidi a nalimid, penu awan hidi makaabala ha agagum di. ²⁹Ket ha mannakabalin a hidi a mangipakatandi ha ipeta na Dios, mappiya nu atoy i duwa onu tallu a hidi a mangibalikas. Ket ha ngamin a agagum di a magteman, masapul a nakaman di idenday a nepeta, nu tahod a naggipu ha Dios onu awan. ³⁰Ket masapul a magsisinulet hidi a mangibalikas. Nu atoy i ipakatandi na Espiritu na Dios ha agum na mangibalikas, masapul a gumimak i mangibalikas heya, penu atoy i gundaway na agum na aye a mangipakatandi ha ipeta

na Dios. ³¹Ta mabalin moy a magsisinulet a mangipakatandi ha ipeta na Dios, penu matolduan kam ngamin, ken penu umigat i panahod na kada esa ha nikam. ³²Ha ngamin a pagbalinan na Dios a magipakatandi ha ipeta na, kaya di mina a gumimak, gipu ta kaya di a mangituray ha baggi di. ³³Ta madiyan na Dios i mangriribuk ha kapilya na, nu awan a maururnos kitam mina. Ket kona bas hito ha ngamin a paggimongan na totolay na Dios.

³⁴Ha babbey a hidi, awan mina hidi makiboyboy. Awan hidi mapalubosan a makiboyboy ha pakipaggimong moy. Ket masapul a mangituray hidi ha baggi di, a kona bila ha nesurat ha linteg. ³⁵Ket nu atoy i kayat di a salodsodan, maguray mina hidi, a salodsodan di mina i kabanga di ha bukod di a bilay. Ta makasaniki nu atoy i babbey a makiboyboy ha pakipaggimong moy.

³⁶Kayat moy wade a makitabbeg ha ide, hikam a mangriribuk ha agagum moy? Anya? Hikam dod i nagipuan na pagitoldu na Dios? Onu hikam la i makatandi ha Kagi na? Madi la agay! ³⁷Ha maski nu heya a mannakabalin a mangipakatandi ha ipeta na Dios, onu pinagbalinan na Espiritu na Dios, makatandiyan na mina a nagipu ha Dios i pagitoldu ko ha surat ko aye, ket ide numan i nebon na Dios ha nikitam. ³⁸Ha maski nu heya a awan a umuseg ha bon na Dios aye, awan moy hikuna usigan, onu timanan.

³⁹Isu, kakabsat, ide dan i pagitoldu ko ha nikam megipu ha pinnakabalin a hidi a iyatad na Espiritu na Dios ha nikitam. Ket kasorhan moy mina i pinnakabalin a mangipakatandi ha ipeta na Dios. Ket awan moy salenan i pinagkagi na agagum moy ha kakkagi na Espiritu na Dios. ⁴⁰Basta maanus ken maurnos i ngamin a gimetan moy ha pakipaggimong moy.

I Pinagbiyag na Manon ni Kristu

15 ¹Niyaen, kakabsat, kayat ko a ipanakam ha nikam i Mappiya a Baheta a intoldu ko dan ha nikam. Tinahod moy dan ide, ket ide paman i usiusigan moy, maski hanggan niyaen. ²Ket gipu ha pinaguseg moy ha ide a pagitoldu, makapadas kam ha pinangisalakan na Dios ha nikam. Ngem nu awan moy tinahod ni Jesu Kristu a tahod, awan ha serbi i panahod moy heya.

³Kona ha ide i intoldu ko dan ha nikam, ta kona bila hito i netoldu ha nikan, ket ide i kanginaan: a natay ni Kristu gipu ha liwaliwat tam, ayun ha nepugto ha Libro na Dios. ⁴Ket nelabbang i bangkay na, ket minagbiyag manon hikuna ha mekatallu a pamalak, ayun ha nepugto ken nesurat ha Libro na Dios. ⁵Ket nagpaenta hikuna ha ni Pedro, sa, ha nidi ngamin a esa pulo ket duwa a apostol na. ⁶Kalpasan na, nagpaenta hikuna ha nasurok a lima a gasut a tinolduan na a nakipagpisan. Ket atoy pala i makpal ha

nidi a magbiyag pala. Ngem atoy bila i kappal a natay dan. ⁷Kalpasan na, pinumenta hikuna ha ni Santiyago, sa, ha ngamin a apostol na a hidi.

⁸Pati hikan a nagdilokod a apostol na a nagpaentaan na ha baggi na. Maski awanak mekusto a mangenta mina ha nikuna. ⁹Ta hikan i kadibbiyan a apostol na. Awanak mina a nagbalin a apostol na, gipu ta linoko ko idi i manmanahod a hidi ha ni Jesu Kristu. ¹⁰Ngem niyaen, gipu ha kagbi na Dios ha nikan, nagbalinak a apostol a paangayan na. Ket awan nasayang i pinagkagbi na ha nikan. Ket awan la iday nu awan bila a daddakkal i pinagbannog ko ngem ngamin a sabali a apostol a paangayan na. Maski nu ha kinatahod na, a bakkan a hikan i makingimet, nu awan i kagbi na Dios a atoy ha nikan. ¹¹Isu, maski nu hikan i nangitoldu ha nikam, o maski nu i sabali a apostol a paangayan na, magkalan la i pagitoldu mi. Ket ide i tahodan moy.

Megipu ha Pagbiyag Tam Manon Nokkan

¹²Niyaen, nu kona hito i pagitoldu mi, a minagbiyag manon ni Kristu, kommi, panya a mekagi na kappal ha nikam a awan magbiyag manon i minatay a hidi? ¹³Nu tahod a awan magbiyag manon i natay a hidi, awan dod a mabalin a minagbiyag manon ni Kristu. ¹⁴Ket nu awan hikuna minagbiyag manon, awan dod ha serserbi ha pagitoldu mi, ken awan bila ha serserbi ha panahod moy ha ni Kristu aye. ¹⁵Ket ide pala: nu tahod a awan a magbiyag manon i natay a hidi, magsilisileng kami dod megipu ha Apo Dios. Ta itoldu mi a pinabiyag na manon ni Kristu a naggipu ha natay. ¹⁶Ngem nu tahod a awan magbiyag manon i natay a hidi, awan dod a pinabiyag na Dios ni Kristu a naggipu ha natay. ¹⁷Ket nu tahod a awan minagbiyag manon ni Kristu, awan ha balle ha panahod moy ha nikuna, ken awan napakawan i liwaliwat moy. ¹⁸Ket ha dagenday a manmanahod a minatay dan, awan hidi nesalakan ha parusa di. ¹⁹Ket ha nikitam a manmanahod a sibibiyag pala, nasayang la i ngamin a namnamaan tam a atoy ha Dios, nu tahod a awan kitam magbiyag manon nokkan. Kakagbi kitam ngem ha ngamin a sabali a hidi, nu tahod a para ha ide la a biyag ha lutak aye i panahod tam ha ni Kristu.

²⁰Ngem ha kinatahod na, minagbiyag manon ni Kristu a naggipu ha natay. Ket gipu ha ide, makatandiyam tam a tahod a magbiyag manon nokkan i matay a hidi, gipu ta nagpalungo ni Kristu a magbiyag manon a huway. ²¹Ta kona bila ha katay na ngamin gipu ha ginimet ni Adan a nagpalungo a magliwat. Ket niyaen, mabalin a magbiyag manon i ngamin gipu ha ginimet ni Kristu. ²²Ta nu matay kitam ngamin gipu ta kaputotan kitam ni Adan, tahod bila a magbiyag kitam manon nokkan gipu ha pinakipagisesa tam ha ni Kristu.

²³Ngem atoy i kasabaliyan a tiye-tiyempo na pinagbiyag di manon. Ha palungo, atoy ni Kristu a minagbiyag dan. Sa, atoy nokkan i sakop na a

hidi, a pagbiyagan na manon nokkan ha pagsoli na. ²⁴Ket ha dilokod na, atoy i tiyempo a panungpalan, ket abakan ni Kristu i ngamin a ketturay a hidi a kaskasenti na Apo Dios. Ket ha dilokod na, iyatad na i ngamin ha Nama na a Dios, a maghari ha ngamin. ²⁵Ta masapul a tumulos ni Kristu a maghari hanggan abakan na i ngamin a kasenti na a hidi. ²⁶Ket i dilokod a kasenti na i katay. Nu naabak dan ito, awan manon matay i tototalay. ²⁷Katandian tam ito, gipu ta atoy i nesurat ha Libro na Dios, a “Pagturayan na Dios ni Kristu ha ngamin a bagbagay.” Isu, iturayan ni Kristu i ngamin. Ngem awan na iturayan i Hama na, ta Hama na a Dios i makatandi a mangpaturay ha ni Kristu ha ngamin. ²⁸Ket nokkan nu masakopan ni Kristu i ngamin, peturayan bila hikuna ha Nama na a Dios a nangpaturay ha nikuna ha ngamin. Isu, ha panungpalan na, Dios i magturay ha ngamin.

²⁹Niyaen, nu tahod a awan a magbiyag ha penduwa i minatay a hidi, apay dod a ipabinyag i kappal para ha minatay a hidi? Apay a mangnamnama hidi ha kona hito, nu awan a tahod a pabiyagan na manon na Dios i matay a hidi? ³⁰Ket anya ha namnama mi? Apay a tumulos kami a mangipusta ha biyag mi, nu awan a tahod a pabiyagan na Dios i matay a hidi? ³¹Kakabsat, tahod ide a ipeta ko ha nikam, a ipusta ko i biyag ko ha kada pamalak. Ket tahod a magragsakak a magkona hito, ket kona ha ragsak ta kam gipu ha ni Jesu Kristu. Ta gipu ha nikuna, atoy ha nikitam i kasiguradoan. ³²Ngem nu awan a pabiyagan manon na Dios i matay a hidi, anya i serserbi na nu makisentiyak ha maingal a kasenti tam ha Epeso? Ta delikado mala iday! Ket nu tahod a awan magbiyag ha penduwa i matay a hidi, umuseg kitam mina ha kasorhan na baggi tam. “Magkan la kitam ken makiinom kitam mina,” kon na sabali a hidi. “Ta nokkan, ket matay kitam ngamin, a naubbos dan i biyag tam,” kon na madukas a hidi.

³³Ngem madi iday. Awan kamon paallilaw. Nu umuseg kam ha madukas a pagnakanakam, madadail nokkan i mappiya a ugali moy. ³⁴Pabiguan moy i madi a nakam moy, ket tallekodan moy dan i pinagliwaliwat moy. Ta atoy i kappal ha nikam a awan makatandi ha Dios. Ipeta ko iday gipu ta masaniki kam mina ha pagnakanakam a kona hay.

I Itsura na Baggi Tam ha Mekaduwa a Biyag

³⁵Niyaen, baka atoy i mayat a makitabbeg, a ipeta di, “Panyan a magbiyag manon i matay a hidi? Anya i itsura na baggi di?” ³⁶Ngem madukas la iday a salodsod. Nakaman moy i bin-i a hidi. Nu imula mo i bin-i, awan hikuna magtubo nu awan a ilabbang mo, a lumungsot hikuna ha palungo. ³⁷Ket ha pinagimula moy, bakkan a dakkal a mula i imula moy nu awan a ballik la a bin-i, a kona ha bin-i na pahay. Ket nu tumubo

hikuna, sabali manon i itsura na ha iday a inmula mo. ³⁸Ta pinanggep na Dios i sabali a itsura ha kada kalase a bin-i. Ket atoy ha kada esa i bukod na a itsura, ayun ha pagayatan na Dios. ³⁹Ket kona bila hito ha itsura na hayop a hidi, a awan hidi magkalan. Sabali i itsura na totolay. Ket sabali bila i itsura na hayhayop. Sabali bila i itsura na manok. Sabali bila i itsura na padut a hidi. ⁴⁰Ket sabasabali bila i baggi a nelangitan ken baggi a atoy ha lutak. Ket sabali bila i kainamakan di ha langit ken kainamakan di ha lutak. ⁴¹Sabali i kainamakan na singget ken i kainamakan na bulan. Ket sabasabali bila i kainamakan na pusiyan a hidi, a awan hidi magkalan ha disyag di.

⁴²Ket kona bila hito ha minatay a hidi a pabiyagan manon na Dios ha penduwa. Ta sabali i baggi tam ha yenan, a masapul a matay, ken baggi tam nokkan a awan matay manon hanggan ha magnanayon. ⁴³Ha bangkay a nelabbang, awan ha pigsa na, ket malungsot hikuna. Ngem nokkan, nu magbiyag manon hikuna, inaamakan i baggi na ken mapigsa. ⁴⁴Ta atoy i sabali a baggi na tolay ha lutak aye ken baggi na tolay a maghen ha langit, a magbiyag manon a naggipu ha natay. Ha baggi na tolay a maghen ha lutak, matay la ito, ta mehusto la ito ha biyag ha lutak. Ngem ha baggi na tolay a maghen ha langit, awan ito matay, ta mehusto ito a maghen ha Dios ha magnanayon. ⁴⁵Isu i gipu na a nesurat ha Libro na Dios, “Ha nekaesa a Adan, nagbalin hikuna a tolay, a inatdinan na hikuna na Dios ha biyag a mehusto ha ide a lutak,” konna. Ngem sabali dan ha dilokod a Adan, a ni Kristu. Ta hikuna a mismo i Espiritu a mangiyatad ha biyag na Dios a magnanayon. ⁴⁶Oni, ket masapul a magpalungo i baggi a mehusto ha ide a lutak. Sa, magdilokod i baggi a mehusto ha langit. ⁴⁷Ha iday a palungo a lalaki, a ni Adan, naggipu hikuna ha tapok na lutak. Ngem ha ide a dilokod a Adan, a ni Kristu, naggipu hikuna ha langit. ⁴⁸Ket ha ngamin a kakalan na iday a lalaki a naggipu ha tapok, kona bila ha baggi na i baggi di ha lutak. Ket ha ngamin a kaagum na lalaki a naggipu ha langit, kona bila ha baggi na i baggi di nokkan ha langit. ⁴⁹Hanggan maghen kitam ha ide a lutak, magkalan i baggi tam ken baggi ni Adan, a nagipu ha tapok. Ket kona bila hito, a nu maghen kitam ha langit, atoy ha nikitam i baggi a kona ha baggi ni Kristu. ⁵⁰Ide i kayat ko ipeta ha nikam, kakabsat: Awan makaabot ha henan na Dios i baggi tam ha ide a lutak. Ta masapul a matay ken lumungsot i baggi tam aye, a awan hidi mehusto a tumulos mina ha magnanayon.

⁵¹Niyaen, timanan moy. Ta ipeta ko ha nikam ide a madisalad a palimed: Awan matay i ngamin ha nikitam, ngem magbalin kitam ngamin a mabigu. ⁵²Ta bigu la, a kona ha baksag na esa a kisap na mata, ket atoy i tanog na tambuli na Dios. Ket nu patanogan na ito, tipladan na i panungpalan na ide a lutak. Ket nu magtanog ide a tambuli, magbiyag

manon i minatay a hidi, ket atoy i baggi di a awan manon a matay. Ket kona bila hito ha nikitam a sibibiyag pala, a pagbalinan na Dios i baggi tam a mabigu. ⁵³Ta masapul a mapabigu idagende a baggi tam a matay ken lumungsot, ket masapul a pasuletan na hidi na Dios ha baggi a awan matay.

⁵⁴Nu magimet ito, ket mabigu dan i baggi tam, a atoy kitam ha baggi a awan matay, matungpal dan i nesurat ha Libro na Dios, a “Awan manon ha matay, ta inadya na Dios i katay.” ⁵⁵Ket matungpal bila i nesurat, a “Awan dan i kinapigsa na katay. Isu a awan kitam manteng a matay.”

⁵⁶Niyaen, i problema na tototalay i liwaliwat di a pakeangayan ha katay. Ket mahukoman hidi gipu ha linteg a pangipaliwat ha nidi. ⁵⁷Ngem niyaen, Dios i pagyamanan tam gipu ha gimetan ni Apo Jesu Kristu, a pangabakan na kitam ha ngamin a kakantengan ha katay.

⁵⁸Isu kakabsat, tumulos kam, ket paigatan moy i nakam moy. Kanayon mina a magagit kam ha tarabaho moy ha ni Apo Kristu, a nanakaman moy a awan masayang i gimet moy gipu ha nikuna.

I Pinagdaggap Tam ha Agagum Tam a Makurangan

16 ¹Niyaen, atoy pala ipeta ko ha nikam, ket megipu ha korinat a pangdaggap moy ha manmanahod a hidi a makurangan. Gimetan moy mina a kona ha inpeta ko ha kapilya a hidi ha Galasiya. ²Ket ha kada Dominggo iyatad na mina na kada esa i kappal a korinat, ayun ha kabaelan na, ket urnongan moy ito, penu awan moy masapul a urnongan nokkan ha pagdemat ko. ³Ket nu dumematak, paangayan ko ha Jerusalem i maski nu heya a piliyan moy, a mangitugan ha pangdaggap moy. Ket magsuratak ha kakabsat tam ha Jerusalem, penu katandiyon di i paangayan moy. ⁴Ket nu masapul a umangayak bila, kuyogan ko i paangayan moy a hidi.

I Panggep ni Pablo

⁵I panggep ko a lumakadak ha Masedoniya. Ket kalpasan na, tumulosak a umangay ha nikam. ⁶Ket baka malayak wade ha nikam; baka maghenak ha nikam ha esa a ahided, penu madaggapanak moy a mangitulos ha pinagbiyahe ko, ha sabali a lugar. ⁷Ta madiyan ko a humuyot ha nikam ha ballik la, nu awan a malayak mina ha nikam, basta palubosan naak ni Apo Kristu.

⁸Ngem niyaen, maghenak pala he, ha Epeso, hanggan ha Piyesta na Pentekostes. ⁹Ta maski nu atoy i makpal a magsenti ha nikan, atoy bila ihe i makpal a masor a magteman ha pagitoldu ko.

¹⁰Nu dumemat ha nikam ni Timoteyo, mappiya mina i pagpadagus moy ha nikuna, penu awan hikuna manteng ha nikam. Ta magserbe bila hikuna ha Dios, a kona ha nikan. ¹¹Awan moy hikuna limadan, nu awan

a daggapan moy hikuna, penu sitatalna mina i pagsoli na ha nikan. Ta magtatahohokak ha nikuna ken agagum na a kakabsat tam.

¹²Niyaen, megipu ha kabsat tam a ni Apolos, kanayon a dagdagen ko penu kumuyog hikuna ha kakabsat tam a magpasyal ha nikam. Ngem awan kan a mabalin a umangay ha nikam niyaen. Magpasyal kan hikuna nokkan, nu atoy i gundaway na.

I Dilokod a Balakad na

¹³Magingat kam, a paigatan moy i nakam moy ha panahod tam. Awan kam manteng. Mapigsa mina i pinagserbe moy ha Hapo tam. ¹⁴Ha ngamin a gimetan moy, mepaenta mina i ayat moy ha kakalan moy a tolay.

¹⁵Niyaen, kakabsat, katandiyon moy a pamilya di Esteban i nagpalungo a manahod ha ni Jesu Kristu ha probinsiya a Akaya. Ket kanayon hidi magserbe ha toloy na Dios. ¹⁶Ket iyunay ko ha nikam a tumulok kam ha kona he a toloy ken ha ngamin a kakalan tam a tagabu na Dios. ¹⁷Maragsakanak ha pagdemat di Esteban, Portunato ken Akayko. Ta magagum hidi ha nikan a kona ha kasulet moy. ¹⁸Ket pinaragsak diyak a kona ha pinangparagsak di ha nikam. Ket idayaw moy mina i kona he a toloy.

¹⁹Nakaman na kam na ngamin a manmanahod ha probinsiya a Asia. Mangruna di Akila ken Priskila ken ngamin a kamkameng na kapilya a maggigimong ha bilay di. Magnakanakam bila hidi ha nikam, gipu ha pagisesa tam ha ni Apo Jesus. ²⁰Pati ngamin a kabsat tam ha ihe, magnakanakam bila hidi ha nikam. Pati hikam bi, ha ngamin a pinagsinalpak moy, ipaenta moy mina i ayat moy ha kabsat tam a hidi.

²¹Niyaen, hikan a ni Pablo i nangisurat ha ide a pangsalkap ko ha nikam.

²²Melunod i maski nu heya a awan magayat ha Hapo tam a ni Jesu Kristu. Agay, “Maranata,” kon tam. Dumemat ka mina agad, Apo!

²³Niyaen, kagbiyan na kam mina na Hapo tam a ni Jesu Kristu.

²⁴Ayayatan takam ngamin, gipu ha ni Jesu Kristu. Oni!